

YSING

KANSALLISKIRJASTO - NATIONALBIBLIOTEKET

101 064 9967

HEIKKI REENPÄÄN
KIRJASTO

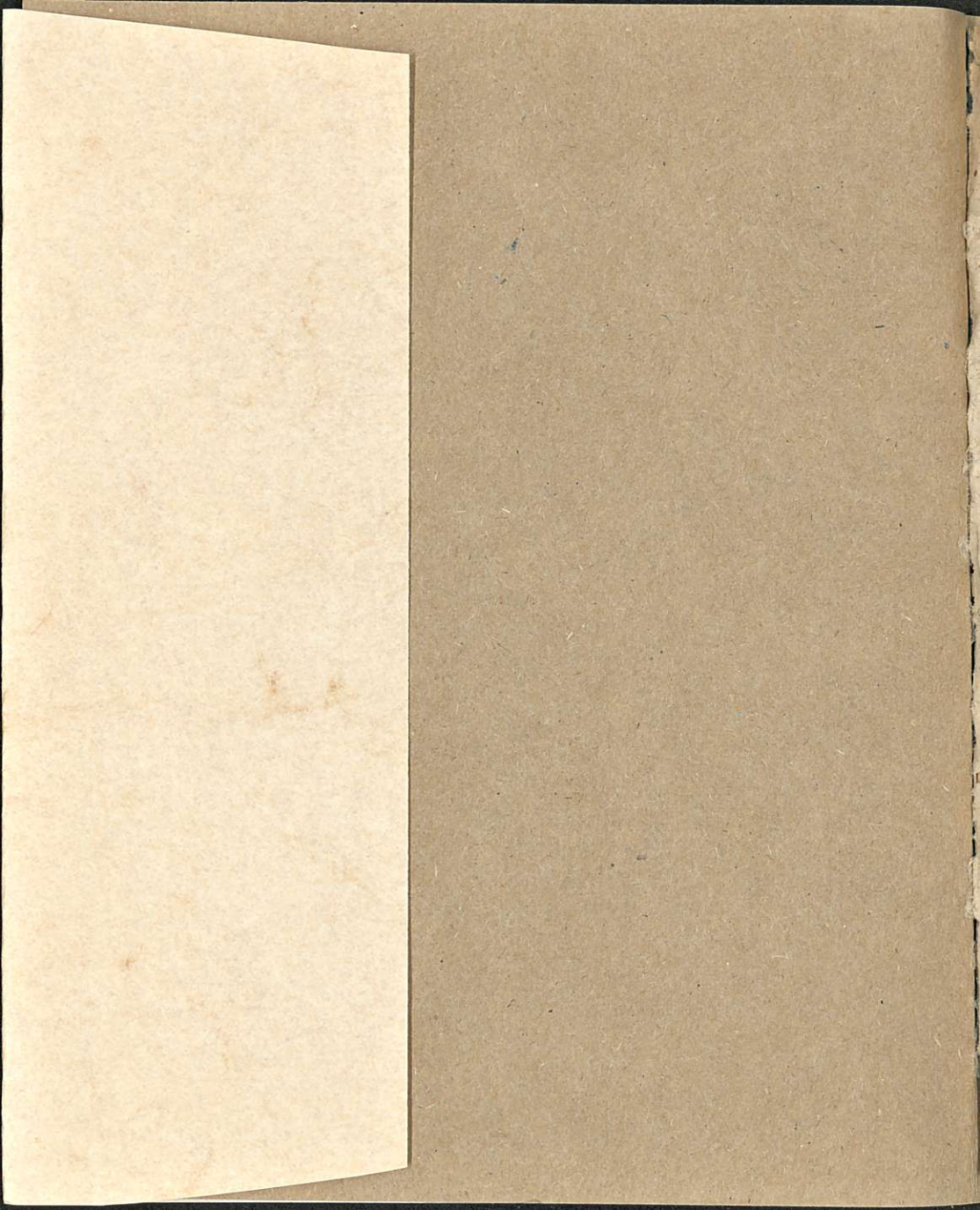
7.7. FORLARIUS.
LIKPREDIKA.
L. YSING.

MEZ 583

Prov:

Pipping:

Ost: AE.072

M 583

M 583

317. 34

SKB 12200

En Christelig Lif-Bredikant

Uff thet trösterike/ then H. Apostolens Sprääk/
Phil. 1. v. 21.

Öfwer

Then fordom Ehreborne/Höghachtade och Hög-
lärde/ och nu mehra hoos Gudh Salige

Dr. M. CONRADUM V E T N G

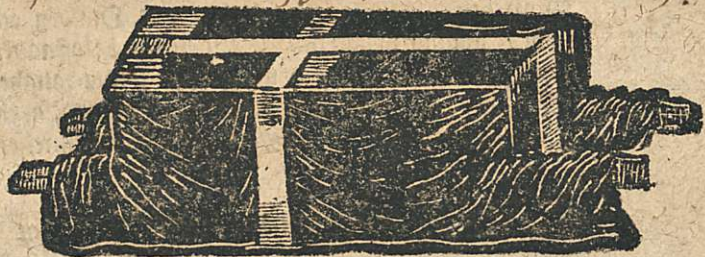
Vocerad Professorem Med. Anat. & Phycices, vthi then
Kongl. Gustavianiske ACADEMIEN i Liffland/hwilken
vthi PENNOL restaureras;

500

Hwittens döde Lefamen

Vthi en Högförnämligh och mycket Folckrikt Församling i
Doomkyrkian i Reval/ den 10 Martij, Åhr efter Christi hugnelige Födelse
1671. medh Christelige och i wåre Församlingar östige ceremonier til sitt
Hjertorum beledsagades.

*ordini
Mog Joh. Tolsson, Prof. Lemow, Tolsson, Andr. Ammi v. Carlsh. 1729.*

ordini 1671/1674

Hållen aff

JACOBO JOHANNIS Forladio, Past. Svee. Ecclesiae Cathedralis
ibid. & Consistorii Regii Reval. Assessor Ordinario.

Tryckt i Åbo aff Johann Winter/ Åhr 1672.

(2/3-41, 63)

Then sal. H. Professoris högtåhrade käre Fader:
Ehreborne / Wälachtade och förnembl.
Zorgare och Handelsman/ vthi Drebroy/

Hr. Gerhard Ysingh:

Sampt medh sin Ehreborna och Dygde:

HELSINGIN
YLIOPISTON
KIRJASTO

rätta käre Hustru och MATRONA;

Jemwål hans R. Broder/

Ehreborne/ Wäl-Förståndige och Betrodde Her
Boothållaren/

JONÆ M S Y N G /

Och thes R. Syskon: *item* thesas förnembl.
Slächt och Wänner/

Til Valet och sidste Ahretiensf/ sampt någon Tröst/
för all then ofkrympade Kärleek/ stoora Omsorg och Be-
svår / många wälgerningar och stoora bekostnader/ (til
hans timmel. heders och wälferds; sampt saligheez och
E. glädies Befodran) the honom troligen bewijsat hafwa;
men i synnerheet H. Professoren til lost. åminnelse/

Wålment dedicerat och förstickat

aff

Jacobo Johan. Forladio.

I then Heliga Treesaldigheek/ och
Gudomeliga Treenigheek/ Gud
Faders och Sons och thens H.
Andes Namn/ Amen!

Förtaleet:

Ni ähre GUDS Wärc/ Skapade i Christo
I Jesu til goda gerningar/ til hwilka Gudh
oß tilförenne beredt hafwer / at wi vthi
them wandra skole/ skrifwer S. Paulus Apo-
stolen til the Ephefer i thet. 2 Cap. v. 10. hwille ord-
(Esttelige Åhörare) Gudh wil at alla Menneſtior/

PRÆFATIO.
de Crea-
tione, Redē-
ptione ac
Regenera-
tione Ho-
minis. Eph.
2. v. 10.

som ock på thenna tiden leswa / Herzar och then menige Man / rike
och fattige/ then ene medh then andre/ stöttigt skole hõra och gärna lä-
sa / sampt gi mma och betrachta; wi ther aff warda the sampt medh
oß/ lärde och påminte/ Först: aff hwem Menneſtian skapat är/ nembl.
aff alſingen annan/ än Gudh then H. Treesaldigheet/ som ock Konung
David/ medh sådan förmaning til alla Menneſtior betyggar: För-
nummer at HERNEN är Gudh: han hafwer giordt oß och
icke wi själſwe/ til sitt Folck och til sin Fosterfäär. och i sin
95 Psalm: Kommer/ lät oß tilbidia och knäböija / och ne-
derfalla för HERANOM then oß giordt hafwer/ ty han
är wår Gudh/ och wi hans Fosterfolck / och hans Händ-
ers

Psal. 100.
v. 2.
Psal. 95. v.
6. 7.

ders Fjäär. Thetta besinnade ock Hiob i sin Zemmer och Elendig
 heet/ säjandes til Gudh: **T**ina Händer hafwa slüteliga giordt
 mig/ och allansamman beredt mig/ och i Moderlufswet
 sänckt mig; tänck doch vppå/ at tu hafwer giordt mig
 aff Leer/ och skal åter låta mig komma til Jord igen.
 Hafwer tu icke molkat mig såsom Miölk och låtit mig
 nstas såsom Ost: Tu hafwer klädt mig vthi Huudh och
 Riött/ medh Been och Seenor hafwer tu sammansfogat
 mig: Luff och Wälgärning hafwer tu giordt mig/ och
 titt Bpseende bewarar min Anda. Ja **G U D H** sielf sade:
 Låt oss göra Menniskiona til ett Beläte/ thet **D S** lufft är.
 Summa. Wåde rike och fattige hafwer Gudh skapat/ såsom **R.** Sa-
 lomon säger: rike och fattige måste wara ibland hwar an-
 nan/ **H** Erren hafwer gjort them alla, hwar til hafwer Gudh
 Menniskian skapat? Til goda gärningar/ skrifwer här **S.** Paulus/
 thet är: såsom Prästen Zach. lærer/ at man honom tånar i **G**udfruch-
 tighet/ **H**eeligheet och Rättferdigheet i alla sina Luffz-
 dagar. Besinnandes at godt **U**rbete gifwer herligh **D**öön;
 men eliest/ hwar medh någor syndar/ ther medh warder
 han ock plågat/ säger **R.** Salomo/ om icke på ferst **G**erning/ doch
 luffwål omsjider. Sedan/ at alla Menniskior/ efter **D**ieswulens
Afwund/ icke allenast aftas och födas i **S**ynd; vthan ock dageliga drietta
 orättferdighetena såsom **W**atn; och thesfore wäl wärde at
 tårar måtte warda theras dageliga **S**pijs/ såsom **R.** David om sigh
 befändel in til thes the måste medh honom ropa. **G**udh hielp mig/
 ty **W**atn går alt in til min **S**ial; men luffwål icke bönhörde
 warda; ty **G**udh hörer icke (skrymtechtige) **S**yndare; vthan
 the warda vthi then **S**iön fastade/ som brinner medh
Eld och **S**wafwel/ hwarest samma **H**affsens watn sigh e-
 mot them ewinnerliga förgrymma skal/ såsom ock **R.** Salo-
 mon säger; luffwål/ efter han wil at alla Menniskior/ stole frel-
 ste

Job. 10. v.
8.9.10.11.12.

Gen. 1. v.
26.

Prov. 22. v.
2.

Luc. 1. v.
75.

Sap. 3. v.
15.

cap. 11. v. 17.

Job. 15. v. 16.

Pf. 42. v. 4.

Pf. 69. v. 2.

Job. 9. v. 31.

Apo. 21. v. 8.

Sap. 5. v. 23.

1. Tim. 2. v.
4.

ste warda/ och til sanningenes Kundskap komma/ såsom
 S. Paulus och trösteligen wienar/ ty ärom wij (Gudi wari loff) och
 alla/ skapade i Christo Jesu thet är; för hans enda och elskeliga Sons
 Jesu Christi Återlöfning; Wårt skull warde wij så-
 som på nytte födde/ genom thet nya födelsens Badh och
 thens H. Andes Förnyelse / hwilken han rätteliga öfwer
 of vthgutit hafwer genom wår Frelsare Jesum Chri-
 stum/ på thet wij skole rättfärdige warda/ genom hans
 Nåd/ och blifwa arffwingar til ewinnerligt Luff effter
 hoppet / thet är wisseliga sant: Ty kan hwar och en gla-
 deligen förnimma / at Gudh icke allenast of således til goda gerningar
 berede hafwer och til sin Dienst; vthan och Jemwål til ett ewinnerligt
 Luff. Thetta hafwer S. Paulus sielff sagdi/ sampt andra lärde; I berrach-
 rande / at Christus war hans Luff/ och Döden war hans
 Winning. Thetta hafwer och ihenne wår salige Christendoms Bro-
 der/ Chreobryene och Höchlärde Herren Professoren M. Conradus
 Nsing/ 2c. i Medh-och Moot-gång/ i Luff och Dödh/ trodt och sig thet
 widh tröstade/ theslätes och samma ord / androm til Lärdom och Förma-
 ning / til sin Luffext vshwalde; Then iagh ock nu straxt vplåsa wil / och
 enfallegiga/ ibland annat/ omäta; men at thet ock må/ lånda Gudi til
 Ahra/ loff och Prijs / sampt allem Bedröfwadom och Blödigom til
 Tröst/ och of i gemeen til Bättring / Saligheet och Glädie; Ty låtom
 of/ medh gode Betänckande och trogen Tillförsicht/ bidia Gudh/ at han
 i sin älskelige Sons Jesu Namn/ Faderligen wille gifwa Biskhe-
 tennes och Frijmodighetennes Anda rätteligen/ läsandes then bästa
 Bönen/ ibland alla: Fader wår/ 2c. *Precatio.*

Gudh wårs Hæres Jesu Christi Fader/ Barmhertighetenes Fa-
 der/ och all Hugswaleses Gudh/ höre of nådeligen/ och låte sitt
 Ansichte lysa of/ Sela. Texten är beskriwen aff Jesu Christi
 Dienare och Apostel S. Paulo til the Philipper i the första Cap.
 och 21. Verl. Hwilken närwarande/ höga och lofliga Guds För-
 sambling/ nu behagade (Gudi til Ahra) vpståendes/ höra sig så-
 ledes förelåsa.

Thema
Concionis:

CHRISTUS är mitt Ljff / och Döden är min Vinning.

Vorum!

Gudh förläne oss härvthinnan en wälsignad Öfning/
för Christi Skul / Amen!

Ingången effter Texten.

Exordium.
In quo
pauca de
hominis
statu an-
te lapsum
Ec.
Gen. 1. v. 11.

Wanniskiones gemene Dyrinnelse/ samt timmeliga Tilstånd/
och allmenneliga Endalycht och Förgängelighet/ gifwer ibland
andre R. David fogeligen medh thesse Ord tilkenna: **En**
Menniskia är i sitt Lefswande såsom Gråäs/ ty först/ såsom
Billig then H. Treesaldigheet (ibland alle Ting både andelige och
leamelige/ förgängelige och oförgängelige/ synlige och ofynlige/ döde-
lige och odödliche) så hafwer skapat Jorden/ at hon Gråäs och
Örter som Fröo hafwa/ och Fruchtsam Trää bära skal/

Matth. 6.
v. 29.

effter hans Gudomeliga Wilja och Besalning/ hwilka gråäs och örter
han icke allenast låter så wära och sigh föröka / at R. Salomon
vthi all sin Herligheet / icke så klädd/ sirad och beprydd war /
som the / såsom Christus sielf bewiser/ hwar medh han ock ibland
annat/ illustrerar och wisar sin Gudomeliga Almæchtigheet och Wäp-
heet / Förshyn och Barmhertigheet emot thet nedriga i Himmelen och
på Jordenne; men gräset och örterna thet emoot honom (för sin cenda
Skapare) lijka som lofwa och åhra/ samt såsom honom täckes / gärna
tienna och lyda willia / såsom R. David / medh Täckfäijelse och För-
maning besuner och lærer/ altså hafwer ock högsbemelte then H. Tre-
saldigheet skapat Menniskian (såsom Moses skrifwer) aff Jorden-
nes Stofft; och inbläst vthi hans Nasa en lefwandes
Ande/ också hafwer Menniskian fått en lefwande och andeligh / o-
synligh och oförgängeligh Siäl / (hwilket intet annat Creatur vnder
Himmelen hafwer) och theföre rätteligen aff S. Jacob / forstlin-
gen aff Gudz Creatur kallad. Gudh hafwer ock i all ting åh-
rat

Psal. 104.
5
148.
Gen. 2. v. 7.

Gen. 2. v. 7.

Jac. 1. v. 18.

Gen. 2. v. 7.

rar och heligh gjorde Menniskan / Sielen nembl. medh så fullkom-
 lig Heligheet och Rättferdigheet / samt Wisheet och Förstånd / För-
 sichtigheet och Snellheet / om Gudh och alla Gudz Creatur / sem han
 någon sin behöfde / men Kroppen medh sådan Dejeligheet / Halsa
 och Sundheet (wedh hwilken ingen Rikedom lifnandes är) *Syr. 30. v.*
 medh Dyphälle / Spijs och Födo / ty Gudh gaff honom hellsosamma *16.*
 Orter och Träds Frucht / medh itt roligt Lefswerne (hwilket *Syr. 41. v.*
 är sinna en Statt öfwer alla stattar) ty Gudh sade: Räder *18.*
 öfwer Fiskarna i Hafwet / och öfwer Foglarna vnder Him- *Gen. 1. v. 28.*
 melen / och öfwer all Diur som kräla på Jordenne / och när
 Gudh sågh Menniskan icke vara gott vara allena / effter intet Crea-
 tur lät sigh wårda om Menniskan til at hielpa honom föröka sitt
 Slechte / så rogh H. Eren Gudh wedh Menniskan soff / itt aff hans
 Sijdoreff och bygde ena Qwinno / och hade henne fram för ho- *Gen. 2. v.*
 nom / copulerade och wügde them / bewijandes ther medh Echten- *21. 22.*
 skapet vara itt heligt / losligt och Gudi wälbehageligt
 Stånd / men effter the / aff sin egen Macht / sitt Slächte icke föröka
 kunde / (ej heller någre effter them) Ty Barn äre en H. Erans *Pf. 127. v. 4.*
 Gåfwa / och Luffzfrucht är en Stenck / säger then Konungi-
 psalmisten) att förty wälsignade GUDH them och sade til
 them: Warer fruchtsamme / och föröker eder och upfö- *Gen. 1. v. 28*
 ler Jordena eller Paradiset / som then lustigaste och bäste Ort i heela
 Werlden / til thes iagh / Gudh alzinechtigh eder / och att edert
 affföde / Barn och Slechte / omsjider både til Kropp och Siäl / på
 thet sätt migh bäst behagar / ifrån thetta Jordiska Paradiset / til migh
 i Himmelen transfererar och uptager / ty Menniskan är ock ska- *v. 27.*
 pat til ewigt Luff och effter Gudz Beläte / sem Moses
 merkeligen betygar och K. Salomo lærer. Besinner nu (älskelige A-
 hörare) til hwadh Ähra och Myndigheet / til hwadh Wälmågo / Fri-
 gd och Helligheet Gudh Menniskan skapat hafwer / hade icke Menniski-
 an så nosgsamt Orsak at prisa och ähra Gudh sin Skapare / Men (ah /
 måtte någon tänckia eller säja) hwem är så orsaken at Menniskan
 så

2. Cor. 7. v. så mårge handa mutation och Förändring / vthwertes Stridh
 och inwertes Rådåga vnderkastat är?

Lika såsom Gräset på åchskillige sätt förgåas och åter til Jord
 warder/altså ock Menniskian/ ja/ thet som sorgeligast och odrågeligast är /
 Skyldigh bleswen/ thet efter at lida/ til Kropp och Siäl/ i ewiga Pjä-
 no/ Andans Ångest/ Makt och Wee/ Hunger och Törst/ Droo och Fi-
 endskap aff Gudh och all hans Creatur? Resp. icke Gudh och hans
 helige Englar/ vthan Diefwulen och Menniskian sielff Orjaten wa-
 ra / wijsar klarliga Biblia eller then helga Skrifft / som iagh vthi
 Förtalet omrörde lütet tilförende/ Och för i min Läkpredikan (nu trykte)
 öfwer sal. Cam. Lars Pederson wiidlyffrige bewisat hafwer/ och the-
 före nu allenast korectliga och ensfaldiga the lärde och glömske påminna/
 men the sätunnige och olärde vnderwiisa wil; nembl. I. At Chri-
 stus sannerliga är Menniskior nas Lüff. II. At Döden
 är the trognas Wining.

Gudh wälsigne oss och all Werlden fruchte honom. Psal. 67.

PROPOSITIO.

I. *Christus
 vita.*

II. *Mors
 Lucrum.*

Crist. vita. v. 8.

I. *Salutari
 cognitio-
 ne.*

Sap. 15. v. 3.

Ebr. 11. v. 6.

Renna Gudh then heliga Treefaldigheet / är en fulkom-
 meligh Rättfärdigheet/ och wänta hans Macht/
 är en Root til ewigt Lüff/ säger Konung Salomon v-
 thi sin Wijshees Bock. Messaren säger til the Ebreer, och än til alla:
 Then til Gudh koma wil/ han måste troo at Gudh är/ och
 at han löner them som sökia honom. Ja/ Christus säger sielff/
 såsom S. Johannes wienar: Thetta är ewinnerligit Lüff/ at
 the känna tigh allena sannan Gudh/ och then tu sändt
 1. Joh. 5. v. hafwer Jesum Christum. S. Johannes säger ock: Then
 12. Gudz Son hafwer / han hafwer Läfswet/ then icke haf-
 wer Gudz Son/ han hafwer icke thet (ewiga) Läfswet /
 Gen. 1. v. 2. Thersföre bör hwar ock en/ wäl lära och minnas aff hwem han sit
 Lüff och Skapnat hafwer: nembl. aff Gudh Fader genom hans eu-
 da och älskeliga Son/ sampt medh then H. Andas; In genom ho-
 nom äro all ting giordt/ och thy förvthan är intet giordt
 thet

Pf. 33. v. 6.

thet giordt är/ säger S. Joh. Evan. samma Gudz älskelige Son/
 kallas i Liktexen aff S. Paulo **CHRISTUS**/ hwilket är itt Gra-
 tiskt Ord/ och betyder **Smord**/ gifwandes thet medh tillkänna / at
 oansedt Gudz älskelige Son/ medh Fadrenom och then **H. Andä**/ en
 sanner Gudh är/ såsom S. Johan. Ev. lærer/ **tree äro som wit-** *1. Job. 5. v. 7.*
na i Himmelen/ Fadren/ Ordet och then H. Andä/ och
the tree äro ett/ Item: I Begynnelsen war Ordet och *Job. 1. v. 1.*
Ordet war när Gudi/ och Gudh war Ordet/ Ja/ Gudh
säger sielff: Tu äst min Son/ i dagh hafwer iagh födt tigh/ *Psal. 2. v. 7.*
thet är/ Gudh Fader hafwer icke allenast födt sin Son/ aff sitt ewiga
Wäsende vthan Moder. Ty Gudh är en Andä/ säger S. Johan. *Job. 4. v. 24.*
och Anden/ säger CHRISUS hafwer icke kött och Been. Allt
förtv är Gudz Son en ewigh och almächtigh Gudh ic. Vthan haf- *Luc. 24. v.*
wer ock sedan han är Menniskia worden smörria lätt sin Son til Re- *39.*
gem mysticum, eller en andetigh Konung/ såsom han sielff säger.
Sagh hafwer insat min Konung/ på mitt helga Berg *Psal. 2. v. 6.*
Zion/ thet är/ ibland Menniskior: Gudh hafwer gifwit honom/
en Adla Krona/ til ett Tekt/ at Menniskiones Son en ewigh Gudh *Pf. 29. v. 10.*
är/ såsom nu förteligen sagt är/ och K. David sagt hafwer / Ja / en
almächtigh Konung/ hwilkens Wälde är ewigt / thet icke förgåas.
Keyser Alexander Magnus war ganska mechtigh/ kunde doch icke gif-
wa them odddeligheten/ som henne aff honom begärde/ men CHRISUS
then Andelige Konungen kan thet ganska wäl göra/ ty säger han:
Hwilken som troor på migh/ han skal lefwa/ om han än *Job. 11. v.*
dödh bleswe/ ock hwar och en som lefwer/ och troor på migh/ *25. 26.*
han skal icke döo ewinnerliga; vthan går ifrån Döden *Job. 6. v. 24.*
til Lyftwet/ hans Rike är ewigt/ och hafwer ingen Andä/ *Dä. 7. v. 14.*
säger Propheten Daniel/ och Gudz H. Engel Gabriel til Jungfru *Luc. 1. v. 33.*
Mariam; men werldlige Keysares/ Konungars och Förstars icke så; *Dä. 9. v. 24.*
Ock såsom han then aldrabelgaste är/ som Propheten Daniel säger/ *Luc. 1. v. 35.*
ja sielfwa Heligheten/ såsom then helige Engelen Gabriel betygade Jung- *2. Cor. 5. v.*
fru Maria; så at han aff ingen Synd wiste/ såsom S. Paulus om ho- *21.*

nom vittnar / ty hafwer Gudh lätit honom (vthan någon naturligh Fader på Mandemens wagnar) först afias vthi Jungfru Mariæ Luff / aff then H. Andra / och så tiden wardt fulkommen / aff samma

Esa 7. v. 14. Jungfru födas / såsom Propheten förz sagt hafwer / och Gabriel Engelen henne bebodad / och S. Paulus til the Galater skrifwit / sin Son

Luc. 1. v. 31. hafwer ock Gudh smordt medh then H. Andra och Krafft til at
Gal. 4. v. 4. prophetera och predika; sampt Miratel och Vnderwäret göra /

Act. 10. v. 38 som ingen annor göra kunde / vthan Gudh war medh honom / och altså
Act. 2. v. 36. giort honom til en HERA och Christ / säger S. Petrus / nembl.

Matth. 28. öfwer Himmel och Jord / såsom Christus sielf läret / och K. David
v. 18. i sin 8. Psalm Tu skal göra honom til en HERA öfwer ti-

Pf. 8. v. 7. 8. na Händers Wärf: all ting hafwer tu vnder hans Fötter lagdt: Fäär och Fää altsamman / Wildiuren också ther til / ja öfwer all Förstendöme / Wälde / Macht / Heradöme / och alt thet som nämnas kan / icke allenast i thenna Werldenne / vthan vthi then tilkommande; Och haf-

Eph. 1. v. 21. wer all ting lagd vnder hans Fötter / och hafwer satt honom
. 22. 23. Församblingenne til ett Hufwudh öfwer all ting: Hwilken är hans Kropp och hans Vpffyllelse / som alt i

Phil. 2. v. allom vppfyller / såsom S. Paulus klarligen bewisfar. Summa /
10. 11. i hans Namn (säger S. Paulus) skole sigh böija all Knä / theras som i Himmelen / på Jordenne / och vnder Jordenne äro / och alle Tungor skole bekenna / at JESUS

CHRISTUS är HEREN / Gudh Fader til Ahro. Er altså Christus lefwandes Guds Sen en sann Gudh och en sann Meniska i en Person ewinnerliga. Er ock smordt til en Präst och Pro-

phete / hafwer lidit för oss och vnderwist oss der om i sin Ord. Hwadh meer? S. Paulus säger: Christus är mitt Luff / thet är / han betydende honom / för Gudh och Meniskior / i Med- och- Mootgång / ja / i sielfwa Luffsfahran / vara sin Skapare / Aterlöfware och Heliggörare / altså är ock Christus (såsom iagh ock nu ensfalletiga sagt hafwer) alla andra Meniskiors och Creaturs Luff / ratione Creationis, ty han

hafwer

Christus
Creator
nostes, ad
vite insti-
tutionem.

hafwer skapat them/ ah i äfftelige Åhörare/ wi årom oet Menniskior/
 ty låtom of iampf medh wåra Barn och Huusfolet/ Dienare och Tie-
 narinnor/ Bndersåtare och menige Man/ icke leswa såsom Håstar och
 Mular/ ty såger Konung David i Andanom: Warer icke såsom *Pf. 32. v. 9.*
 Håstar och Mular som intet Förstånd hafwa / hwilken
 man måste laggia bett och bezel i Munnen/ om the icke til
 tigh willia; Ingen leswe och förhålle sigh werre/ argare och ogud-
 achtigare än Åsna och Ox/ såsom Gudh fordom öfwer sitt Folck ge-
 nom Propheten klagade och sade/ Jagh hafwer vpsödt Barn *Es. 1. v. 2.*
 och vphögt/ och the åro migh affälligh worden/ en Dre *3. 4.*
 känner sin Herza/ och en Åsna sin Herres Krubbo: Wien
 Jsrael kenne thet intet/ och mitt Folck förståår thet in-
 tet/ och Propheten Jer. i sitt 8. v. 7. En Stork vnder Himme- *Jer. 8. v. 7.*
 len weet sin tindh/ en Turturdufswa/ Trana och Swala
 märkia sin tindh/ når the igen komma skola / men mitt
 Folk wil icke weta HERrans Rätt? Summa: The då- *Pf. 14. v. 2.*
 rar säga i sitt Hierta/ thet år ingen Gudh til. Ingen låte be-
 lerijs Anden förføra sigh til at löpa som en galen Koo/ eller såsom en
 Stodhåst som gnåggiar åhe Stiutt; Eij heller sitt Dienstefolck och
 Bndersåtare sådant tilstådia / såsom Gudh öfwer sitt Folck oet höge-
 ligen klagade/ at the gåfwe sigh vthi Swalg och Bolerij / och theas
 Herzar hade Lust thet til at komma skam åftadh/ såger Hof. Propheten. *Hof. 4. v.*
 In Bolerij/ Wijn och Must göra Menniskiorna galna / *16. 18.*
 såger samma Propheten/ och (om the i samma Galenskap/ hasteliga döb)
 skal theas Deel wara vthi then Siön som brinner medh *Apoc. 21.*
 Eld och Swafwel/ såsom EHristus sielff S. Jehanni Evang. *v. 8.*
 yppenbarat hafwer/ och S. Paulo/ at ingen Bolare eller oreen
 (förnim obootfårdigh) hafwer Årswedeel vthi EHRIsti och *Ep. 5. v. 5.*
 GUDS Räfte. Ingen plåge och trachtere så sin Nåsia medh
 staeta Drycker at han sigh wårre och förargeligare ställer ån itt ofrå-
 ligt Creatur / ty öfwer sådane roopar Gudh Wee och Förbannelse:

Wee tigh som stenccker vthi för tin Nästa / och gör en druknan / på thet tu skal se hans Blygd. Man skal ock mäta tigh medh Skam för Åbro. Ingen dricke så sielsswillian des / at han thet medh andra förargar / eij heller sig och siina vth-

Matth. 18.

v. 7.

Jes. 5. v. 22.

Eph. 5. v. 18.

Luc. 21.

v. 34.

Sap. 17. v. 7.

Apo. 21. v. 8.

Exod. 15.

v. 26.

Apo. 21.

v. 26.

skämmer / skadar eller förhindrar / ty säger Christus: Wee then Meniskio genom hwilken Förargelse kommer / och wee säger Propheten / them som hieltar äro til at dricka Wijn / och kämpar til at dricka.

Besinne förhenskul hwar ock en thetta; sampt S. Pauli Förmaning til the Ephes. 5. cap. Dricker eder icke drukna aff Wijn / aff hwilko itt ofskickeligt Wäsende kommer / vthan vpsyllens medh then S. Anda / och Christi egen Förmaning til alla: Wachter eder / at edert Hierta icke förtungat warder med Swalg och Dryckenstap / ic. Ingen gifwe sitt Luff til at tienna Dieswulen / och the som på hans sijdo äro.

Medh Swartekonst / Truldom och Signerij / ty sådant säger R. Salomon / warder omsijder / om intet / och theras Berömmelse warder til Skam / om icke här i Werlden / så steer thet wiseliga i Helweten / såsom Christus horar / nembt.

om the i sådanna Synder / straffade eller ostraffade / dds. Eij heller skal någon för lust eller Rödskul öfvergifwa Christum (sin räta Läkiare och Mestare til at hielpa) til at sökia / konsulera och rådfråga / älska eller wetandes* conversera och omgås medh Trulskarlar och Spåmän / Signerstor och Trulkenor / ty säger Gudh /

J skolen icke achta på Foglarop / eller wällia några dagar. J skolen icke wända eder til Spåmän / och frågar inthet aff the Teknetndare / at j icke warden orenade på them / ty iagh är HERREN eder Gudh.

Och warda the orenade / så kunna the ock icke / vthi sådan Synd och Dreentligheet saliga dds. ty intet besmitteligt / säger Christus / eller thet stnggelse gör och Lögn / skal komma in i thet nya Jerusalem och Himmelryke. Men mon icke lifswäl många thet igenom snare blifwa

blifwa

blifwa lärde och försichtige/ rätte och anseentige/ feete och starke/ ofbr-
 särade/ hårde och ofskadde/ aff åchskillige Wapn och Wårior/ hel-
 bregde och luffsfunde. Summa/ them går alt som the wil- *Pf. 73. v. 7.*
 lia/ och therföre swella the i Ansigtet som en feet Buuk/
 the göra hwadh them lyster/ och theras Ofwerwåld må-
 ste heeta alt wål giordt/ the tala och lasta högmodeliga/
 tala illa om Gudh och Christi Dienare/ em menige Man och Herrar/
 och besynnerligen om the Gudfruchtiga. Likwål hwadh the säga thet
 måste gälla på Jordenne? Swar Diefwulen hielper offta siclf; eller
 genom andra här tinneliga/ på thet han them ewinnerliga
 bedröfwa/ martera/ pünna och plåga må/ i Pünnummet/ som kallas
 Helweter/ &c. Ty han förstår at the som effter en annan löpa *Pf. 16. v. 4.*
 (ån som effter Gudh) skola stoor Bedröfwelse hafwa/ såsom
 Konung David säger: Han hörer predikas at the äro förbanna- *Pf. 119. v. 21.*
 de som wjka ifrån GudzBodh/ Ja säger Gudh/ förbannat
 är then Man som förläter sig på Menniskior/ och sät-
 ter Kott sig til Arm/ och wjker medh sit Hierta ifrån
 HERRanom/ han skal warda såsom Ljung i Skenne/ *Hid. 17.*
 och skal intet få see then tilkommande Trösten / thet weet *v. 5.*
 oet Satan/ therföre bestiter han sig til at bedraga heeta Werlden at
 han må blifwa theras Konung/ oet icke Christus/ ty han haf- *Apoc. 12.*
 wer en stoor Brede til Menniskiorna/ wetandes at han *v. 9. & 12.*
 icke lång tijdh hafwer. Summa: Han begärrer oet at sälla Christi
 Dienare/ och alla som Christum älska/ såsom Hwete/ säger HER-
 ren Christus/ thet är/ til at förföra them/ först til at synda/ sedan
 til at framhårda/ och så ett Behagh til en och annor Synd/ men när
 the genom Siudom/ eller något annat blifwa thet vihi förhindrade/
 råfåger han icke meer: Peccate perleverate, synder och farer fort/ v.
 than lägger oet thetta til: Desperate, förtwister/ troor at edra Syn- *Gen. 4. v. 13*
 der och Misgärningar äro större än the måtte förlätne
 warda/ såsom Cain betende/ ty han förstår wål/ at om the längre *Syr. 2. v. 14*
 lefwa/ så äre the förbannade/ men om the vihi Förwifan döð vran Tröst *15. 16.*

En Christeligh

334 14
 Rom. 8. v. 9. och vthforad Barns Anda/ tå hõra the icke Christo til/
 säger S. Paulus/ vthan warda aff Christo fõrdsmdel/ och aff hans Zi-
 nare fastade i thet yttersta Wõrkret/ thet som skal wara
 Matth. 22. Grååt och Landagnislan/ såsom wår andeliga Kønung ^{rex v. 11. 12. 13.} CHRI-
 v. 13. STUS them orognom hotar. Ah/ huru länge? Swar: vthan An-
 da. Besinner (A A) om en litten Fogel hwart tusende Åhr allenast
 bortogo/ aff thet största Sandberg i Werldenne/ ett Sandforn tillåta/
 och slepte thet i Hafwet/ wore doct möjeligit (om Christus så länge
 medh sin yttersta Doom/ och Werldennes Anda drõja wille) at sam-
 Pf. 49. v. 15. ma Wärg bortagas kunde/ men vthi Helwete är ingen För-
 lösning/ säger K. David/ ty säger Gudh/ om then Rättferdiga
 wender sigh ifrån sin Rättferdigheet/ och gör något
 Hel. 33. v. ondt/ så dör han ju medh Skål/ thesfore skal och intet
 10. 12. hielpahonom/ at han from warit hafwer / hwilken som
 Matth. 10. står fast i Andan/ han skal blifwa saligh. Och låtom tå/ i Jesu
 v. 22. Namn/ of stå Dieswulen emoot/ så flyr han/ och nalkoms
 Jac. 4. v. 7. Gudh så nalkas han of/ säger S. Jacob/ men hwar medh sto-
 Job: 41. v. lom wij stå Dieswulen emoot? Icke medh Swerd/ Byxor eller
 17. Spekar/ ic. ty alt sådant frachtar han/ vthan medh Gudz
 Harniss och Andans Swerd/ som är Gudz Ord/ medh
 Eph: 6. v. 11. Frjüdzens Evangelio och Troones Sköld i Bõön och U-
 fallan/ wakande och fasto/ såsom S. Paulus förmanar / och
 CHRIStus eliest lærer.

Låtom of förhenskul hwar och en bidia/ Tin helige Engel
 ware medh migh at then onde Fienden icke får någon
 Macht medh migh/ item för Dieswulens Fõrsåat och
 List/ bewara of milde HERre Gudh/ item at wij Sata-
 nam vnder wåra Fõtter tråda måge/ Hör of milde HER-
 re Gudh! Item låter of bidia: At tu alla wilfarande och för-
 fõrda twerdigas igen kalla/ Hör of milde HERre Gudh.
 Ther nåst/ efter han är Wennistiornas Luff och Skapare / ty bõr
 ingen

ingen aff sin Detjeligheet och sköna skapnadt; högfärda/ och andre som
 jete så dåclige äro / som han/ eller andre hans Varn och Wårdnadt/
 hata och förachta/ vthan fast heller besinna R. David; Ord/ först omsigh:
 Mitt Ansichte är förfallit aff Sorg/ och är gammal wor = Ps. 6. v. 8.
 den. Sedan/ om alla Menniskior/ När tu en tuchtar för Syn = Ps. 39. v. 13.
 denne skul/ så warder hans Sägering förtärd såsom aff
 Maal; och huru plat intet äro alla Menniskior/ Sela/
 Ingen wanskapeligh bör heller therföre blyias / eller sin Skapare la-
 sa/ sampt om sigh eller sine Förältrar illa tänckia och tala / ty säger
 Gudh: Wee honom som träter medh sinom Skapare.
 Wee honom som til Fadren säger: Hwij hafwer tu födt
 migh? Och til Qwinna: Hwij födde tu? Vthan fast *deformit*
 heller sin Wanskapnad medh ihra och Kyskheet/ lostiga Seder och
 Dngder bepryde/ sampt om en sann Gudhfruchtan sigh bestitte: Ty
 täckeligh och deneligh vara är intet / en Qwinna som *Proverb.*
 HÆren fruchtar then skal man lofwa/ säger R. Salomon/ *31. v. 30.*
 hon skal rofat warda aff sine Händers Frucht/ och hen-
 nes Gerningar skola lofwa henne / Eij heller skal någon
 sitt Huswud onödigt bepryda/ och sitt Ansichte färga / ty sådant
 mishagar GUDH / plågar och sådant offia med swära och wede-
 fnyggelige Siu'domar eller andra Plågor straffa / såsom GUDH
 sielff säger. Therföre at Zions Döttrar äro stälta / och *Jesa. 3. v.*
 gå medh rakom Hals/ medh färgat Ansichte/ gå och *16. ad 20.*
 swanka / och hafwa kosteliga Skoor på sina Fötter:
 Så skal HÆren göra Zions döttrars Huswudh skal-
 lot / och HÆren skal bortryckia theas sköna Håår. Och
 på then tyden skal HÆren bortfaga prydningen aff the
 kosteliga Skoor/ och Hechter/ Spänne/ Redior/ Arm-
 spanne/ Huswor/ Flitter/ Brem/ Snöre/ Desmeknap-
 par/ Dronspan/ Ringar/ Unnespan/ Högtydeskläder/
 Kåpor/ Hwijswor/ Pungar/ Speglar/ Snöretröjor/
 Boordor och Sommarklädet; och thet skal vara Stanck
 för

En Christeligh

för goda Lucht / och itt löst Band för Bälte / och itt skal-
 lot Hufwudh för krusat Häär / och för en wijdh Mantel
 en trång Säck. Allt thetta i staden för tin Dejeligheet.
 Ther til medh effter Christus är Menniskiones Lüff för then skal bör
 ingen sina Lemmar bruka til sin Nästas Föracht och Skada eller För-
 trett / såsom Tungan til at förtala / lasta och försmäda. Item blincka
 medh Ögonen / gapa wy medh Munnen. Skära Tänderna / rista Huf-
 wudet ; trampa och spierna medh Fötterna / slå och illa tractera medh
 Händerna såsom Judarna / merendeels Christusum och S. Stepha-
 num ic. En säger Konung Salomon: Sti / Sex stycken hatar
HEXren / och widh thet siunde hafwer han en Strygge-
se: högferdigh ögon / falskt tungo / händer som vthgiuta
ostkyldigt Blodh: Hierta som medh arga List vngär / För-
ter som snare äro til at göra Skada / itt falskt Witne som
icke skämmes at tala Lögn / och then som trätto emellan
Bröder åstadh kommer. Och then H. Apostolen Johannes
gansta merkelligen: Hwar och en som hatar sin Broder / han
är en Mandräpare / och i sweten at hwar och en Man-
dräpare hafwer icke ewinnerligt Lüff blifwandes i sigh.
och om någor säger / iagh älskar Gudh och hatar sin
Broder / han är en Liugare. En then ther icke älskar sin
Broder / som han seer / huru kan han älska Gudh som han
icke seer. Therföre säger han: Alltoms icke medh ordom eller
medh Tongonne / vthan medh Gerning och Sanning.
Wachte sigh hwar ock en at han sin Nästa sampt Zienare och Un-
derfätare / icke hastige och oberätneke slår eller slåås och straffas låter /
ty en ond Synd går / at en ther igenom kan döds / ja / kan stee i sina
Synder och Harm; så skal then som ther til Orsaken är / besinna
hwadh Gudh säger: tins Broders eller nästes Blodz: Röst
ropar til migh vthaff Jordenne / och förbannat ware tu
på Jordenne? och blodet wil iagh kräfwia vthu tine hand;
men warder han antingen för sitt stora Anseende eller för sine rükedo-
domar /

Prov. 6. v.
 16. ad 20.

2. Joh. 3. v.
 15. Cap. 4. v.
 20.

1. Joh. 3. v.
 18.

Gen: 4.

Hel: 33. v. 8.

domar/ skäncker och gåfwor / sampt för then dödas ringa Slecht och
 Wårdnat skul/ icke lagligen straffat och abfolverat, så skal öfwerheten
 besinna Gudz egna Ord: förbannat warde then som sitt *Jer. 48. v.*
 Swerd vpyehåller/ at thet inthet Blodh vthgiuter/ men *10.*
 the mechtige och ansentlige Mandråpare förnimma/ at the mechti- *Sap. 6. v. 7.*
 ge skole mechteliga straffade warda/ säger R. Salomon / be-
 synnerliga tå/ när the måste döo som en Tyrant; men ewinnerliga *Pf. 82.*
 hafwa sin Deel och Straff i then Sion som brinner medh *Apoc. 21. v.*
 Eld och Swafwel. *ty* GUDH (säger R. Salomon) i bemelte cap. *8.*
 Ar en HERRE öfwer alla/ och fruchtar icke för någons
 Mans Person/ icke heller styr han för någon Macht/
 Han hafwer giordt både små och stoorä/ och hafwer lifta
 Ömsorg för alla; och öfwer the mechtige skal en hård Doom hål-
 ten warda; Besattar eder förthen skul intet med Wienni-
 skione som Andä hafwer i Nasonne: *ty* i weten icke huru *Es. 2. v. 22.*
 högt han är achtat/ säger Herren/ hålt vp aff Wrede och Bitter-
 heet/ at tu icke gör thet Gudi är ledt/ och warder så ond om låter/ The
 milde och spackferdige/ skole Landet besittia/ medh Glädie och Frimö-
 digheet/ thes Rikedommar nyttia / *re.* säger Psalmisten. The för- *Pf. 37.*
 than bdr och then som seer och förnimmer några lefwa vthi inbördes
 Haat/ Träta/ Dueller och Slagsmål/ besitta sikh at them medh Ord/
 Rådhy och Gärningar til fredz ställa och förlöfka/ sampt then som min-
 dre förnär/ lagligen defendera och försvara; och icke rusta sikh emoot
 thens rättferdigas Siäl/ och förddimma ofsyldigt Blodh/ *ty* säger Chri-
 stus/ Salige äro the fridsamme/ *ty* the skole kallas Gudz *Matth. 5.*
 Barn/ och then som all ting til thet bästa vthtynder/ han *v. 9.*
 gör sikh många Venner/ och then som talar i sakenne til
 thet bästa/ om honom talar man thet bästa igen / säger *Syr. 6. v. 5.*
 Syrach. Men om någor för sådan sin Wälgerning skul aff någon-
 thera hatat och förtatt / eller på något sätt skadat blifwer / så besinne
 R. Davidz Förmaning och lära: Harmas icke öfwer onda /
 war icke rätstiff öfwer the Ögerningz män/ *ty* the onde sko- *Pf. 37. v. 1.*
 le vth- *89.*

le vthrotade warda / men the som wenta effter HERN
 .16. v. 9. ren / skole är swa Landet / beshynerliga the le swandes Lan-
 de / så han skal stå vthien stoor Frimodigheet / emoot
 4p. 5. v. them / som honom bedröfwat och hans Arbete förkastat
 hafwa / säger R. Salomon / men / må så någon Meniskia dräpa sig
 sielff ? ney ingalunda. Ty / hafwer GUD förbudit Meniskian
 at skada eller dräpa sin Nästa / myckit meer / at han dräper sig
 sielff / förbudit: Therfore skal ingen skada och förtorta sitt Luff / som
 Gudh gifwit hafwer / antingen medh ogudachtigt lefwerne / sampe lätt-
 ferdigt / eller sienteligit Wäsende / til at bedraga / skada och förderfwa
 18. sin Nästa; Ty säger Konung Salomon / war icke alt för myckit
 ogudachtigh och galnas icke / at tu icke döör i otidh.
 Eller genom hedniff och otidigh Sorg / ty itt gladt Hierta gör
 10. v. 17. v. Luffwet lustigt / men itt bedröfwat Sinne vthtorkar
 22. Beenen / Ja / en bedröfwat Meniskia hafwer aldrigh en god Dag /
 men ett godt Modh är ett dageligit Gåstebodh / säger ock R.
 Cap. 15. Salomon. Aff Sorg kommer Döden / och Hiertans An-
 v. 15. gest förswagar Kraffterna. Sorg och Fattigdom gör
 19. 20. 21. Hiertans wee vthi Frestelsen öfwermåttan / säger Syrach /
 therfore låt icke Sorgena in vthi Hiertat / vthan lå henne
 ifrån tigh / gör tigh icke sielff Sorg / och plåga tigh icke
 17. 30. v. sielff / medh tina egna Tanckar. Ty ett gladt Hierta är
 22. 23. 25. Meniskiones Luff / och hennes Frögd är hennes långa
 Luff / men Sorg dräper många Meniskior / och tienar
 dock ingestådes til / säger ock Syrach. Haff förthenksul / säger Ko-
 17. v. 4. nung David / tina Lust i HERranom / han skal gifwa tigh
 hwadh titt Hierta önskar / thet är: Hwadh han seer lånda sig
 1. philip. 4. v. til Ehro / sampt Meniskian til Notta / skal han wäl i sinom tid gifwa.
 4. 5. Frögder eder alt förtn i HERranom altidh / och åter sä-
 ger iagh frögder eder: Eder Sachtmodigheet låter allom
 Meniskiom funnogh warda / HERREN är när /
 säger

säger S. Paulus / Ja / wisseliga är han när / ty i honom lefwe *Akt. 17. v. 28.*
 wij / rōroms och hafwe Warelse säger han / och ingen dråpe sigh *Syr. 30. v. 26.*
 aff Onsta och Bitterheet / Harmgirigheet och otidigh Nijt / ty Nijt *Pf. 4. v. 5. Ephes. 4. v. 26.*
 och Brede förkortar Lijfwet säger Syrach / warde i wrede
 så synder icke / förmanar R. David / Låter icke Solena gå
 nedh öfwer idra Brede / säger S. Paulus / ty Mansens
 Brede gör icke thet rätt är för Gudi / säger S. Jacob ; men *Jac. 1. v. 20.*
 en tåligh Man är bättre än en stark / och then som råder
 sitt Sinne / är bättre än en som Städer winner / winnar R. *Prov. 16. v. 32.*
 Salomon / Summa, En harmse Man gör många Synder. *Prov. 29. v. 22.*
 item: en ond Qwinna gör ett bedröfwat Hierta / olustigt
 Ansichte och Hiertans Angest. All Argheet är ringa e
 moot hennes Argheet / henne skeer thet / then ogudachtige *Syr. 25.*
 skeer / säger Syrach. Ingen förkorte sitt Lijf / medh mycket åtande och
 omätteligt fråßande / ty mycket åtande gör en frankan / och en
 omätteligh Fråßare får Siukdom / många hafwa åtit *Syr. 38. v. 33-34.*
 sigh ihjäl (sampt drucket) men then som måtteligh är / han
 lefwer thes lengre / säger Syrach. Mycket mindre (för Sorg och
 lekamligit Bekymber skul) dråpa sigh sielff medh Kniff eller Yra /
 Swerd eller Byssa. ic. Eij heller aff lättia Onsta sigh Döden: skal
 ock eij heller någon vthi Förföllisse / eller fast beswårliga Embeten / *Prov. 21. v. 25.*
 sampt vthi långligh Siukdom och Fattigdom / eller ålderdoms Swag-
 heter Onsta sigh Döden / idmwäl knorra och otoligh warda / såsom
 Job / Propheten Elia / item Jonas / och andre fleere / ja / alt för män-
 ga / som först låta så lekamligit Beswår taga öfwerhanden at the icke
 wilia låta hugswala sigh / såsom Jsraeliterna vthi Egypten / ic vthan såja / *Esa. 49. v. 14.*
 HERNen hafwer öfwer giffwit migh / HERNen hafwer
 förgåtit migh. Somslike säja: Thet är förgåfwes at man
 Gudi tienar / och hwadh batar thet / at wij höllom hans *Mala. 3. v. 14. 15.*
 Bodh / och för om ett strängt Leswerne för HERnanom
 Zebaoth? therfore prjuse wij the Förachtare: ty the o-

En Christeligh

gudachtige iwera til/ the försökia GUDH/ och thet går
 them altsammans wäl vthaff. Många förbanna sin födelse
 Dag; sampt thet Stånd the lefwa vthi: Mannen otolas emoot Hu-
 strun/ Hustrun emoot Mannen/ Föräldrarna emoot Barnen/ Bar-
 nen emoot Föräldrarna. Öfverheren emoot Vnderfäternas och iwert
 emoot/ Åhörarenas emoot sine Lärefäder ic. Jefe besinnandes at Chri-
 stus ock är Menniskiornas Liff. Och thesforre vppehåller han ock the-
 ras Liff/ och Kroppen medh Födo och Vppehålle/ såsom Konung
 David betyggar och många Exempel bekräfta. Men at thet steer ås-
 ta medh största Besvär/ så at the måste låta som en Traana
 och en Svala/ och knulra såsom en Dufwa/ som Konung
 Hiskia vthi sin Siukdom gjorde/ och tyckte at hans Ögon wille brista/
 och om Tröst war honom stoor Ängslan/ eller vthi så stoor
 Förförlitelse at en måke medh Konung David säga: **HERR** bö-
 hör migh snarliga min Ande förgåås: Summa/ när en
 tycker at hans Gämmer och Lydande är swårare än San-
 den i Hafwet/ såsom Hiob betände. När och Jahran/ Dylekan
 och Mootgängen/ Siukdomen och Fattigdomen warar något länge/
 såsom Patriarchen Jacob. 22 Åhr sorgde öfwer sin Son Joseph/ then
 han meente vara dödh/ Hiob/ som ledh Fattigdom och Siukdom 7.
 Åhr. Joseph Patriarchen/ Fångelse 13. Och Israeliterna vthi Baby-
 lon 70. och 40 i Ökenen. En Qwinna/ som hade frantheet Ande 18.
 Och en annan/ som leedh Blodgång 12 Åhr/ sampt en Krympling 38
 Åhr. Så at the hafwa måst roopa medh Konung David: **HERR**
RE huru länge wil tu så platt förgåta migh? Ther med
 wil Gudh påminna Menniskiorna at lifka såsom Adam och Eva för
 thetas Synd skull/ i thet the meer lydde Diefwulen/ förmedelst Or-
 men/ vthi Paradiset/ och äre aff thet Träas Frucht/ som Gudh them
 högeligen förbödh/ måste först lida. Inwertes Rådhdoga och sedan
 Wöda och Arbeta/ sampt ock Suckan/ Siukdom och Dödsfahra i
 heela sin Liffstidh/ och på sidsonne döo; på thet the thes bättre
 måtte förfara och få weta hwadh Gämmer och Sorg
 thet medh sigh hade/ at the hade öfvergiftwit **HERR**en
 sin

Sustenta-
tione.

Esa. 38. v.
14. 17.

Pf. 143. v. 7.

Job. 6. v. 3.

Luc. 13.
Matth.
Joh. 5.
Pf. 13. v. 1.

Gen. 3.

Fer. 2. v. 19.

94/

sin Gudh och icke fruchtat honom; altså skole det andre i sin
 Mootgång och Serg/ lära och grannel. besinna / at the icke allenast
 äre aflade och födde aff syndachtige Föräldrar; vthan ock at the self-
 we hafwa begynt at synda först i Moderlifwet / sedan effier then na-
 turliga Födelsen gansta ossa / medh Tanckar / Ord och Geringar /
 sundom wetandes och williandes / aff Öswerdädigheet och Högsferd /
 aff Droligheet och ond Wahne / sundom emoot sin Wilja och Swag-
 heet: Ja / offta när the hafwa tänckt sigh hafwa gjort som aldrabäst.
 Och thesfore sant wära thet Guds sielf klagar. **Mennistiones**
Hiertans Bpsätt är ondt alt ifrån Bngdomen. Itt argt
 illfundige ting öfwer all ting är Hiertat. **In aff Hiertat vthgår**
onda Tanckar / Mord / Hoor / Störlesnadt / Tiufwerij /
falskt Witne / Hädelse / thet äro the stycke / som bestimta Menni-
stiorna / säger Christus / th säger S. Jacob / sedan Begärelsen haf-
wer aflat / föder hon Synnden / men så Synnden är ful-
bordat / föder hon Döden / thet är: först ätstillige Plågor och Be-
tymmer. Them S. Paulus kallar döds / sedan then timmeliga Döden /
th Synndennes Löön ähr Döden / men Gudz gåfwa är
thet ewiga Lifwet / genom Christum Iesum wär Herza /
 säger S. Paulus. Och om någor kunde leswa så gudeliga / iuchre-
 liga och rättferdeliga / at han icke någor beshunerligt ondt wiste medh
 sigh. Så ähr han lätwäll för Gudh icke vthan Synd; **In wij äre**
allesamman såsom the orene / och alle wära Rättfärdighe-
ter äro såsom itt oreent Klåde / säger Propheten. Thet är in-
gen Mennistia på Jordenne som gott gör och icke syndar /
 bewijser R. Salomon / then rättferdiga faller sin resor / thet
 är: offta i Synd / och för Synnden skul offta i Dhefo / Om the mi-
 na Stadgar ohelga / och min Bodh icke hålla / så wil iagh
 hemsötia theras Synd medh Rijs / och theras Misger-
 ningar med Plågor. **Thesfore säger Gudh / iagh wil ock**
så nepsa tigh medh måtteligheet / på thet tu icke skalt
hålla tigh ofskylligh. Hoo tan så säja: Jagh är reen i mitt

Ge. 8. v. 21.

Jer. 17. v. 9.

Mat. 15. v. 19.

Jac. 1. v. 15.

1. Cor. 15. v.

Rö. 6. v. 23.

Jes. 64. v. 6.

Sal. pre. 7.

Prov. 24. v.

Psal. 89. v.

32. 33.

Prou. 20. v. Hierta/ och klar ifrån mina Synder/ betingar K. Salomon,
 9. vthan heller säija: Jagh wil bära HERRNS Wrede/
 Mich. 7. v. 9. thet är/ hans Straff/ ty iagh hafwer syndat emoot honom/
 Esa. 1. v. 15. och samma Synder äro för Gudh Wederstyggelige/ så at han bort-
 C. 59. v. 2. gömmer sin Ögon. Stadelige/ ty the ärhstillie Menniskior-
 na och Gudh från hwar annan/ säger Propheten. Och twee
 them/ säger Gudh/ när iagh ifrån them wiffen är? Ty så äre
 Hof. 9. v. 12. the vthi Gudz Wredes Händer/ hwilket är gräseligit/ säger Westaren/
 Ebr. 10. v. 31. ty han är en frätande Eld/ och skal brinna in til the ne-
 Deut. 4. v. dersta Helwetet/ säger Gudh sielff. Ja/ vnder Förbannelse i Sta-
 24. denom och på Åkrenom/ vthe och inne/ theas Korg och Öwerleswer
 C. 32. v. 22. ic. såsom Gudh hotar widlyffigt. Sampt vnder Dieswulen/ then e-
 C. 28. wigä Fördommelsen och Helwetis Plåga at lida skyldigh/ jämwäl ett
 2. Tim. 2. v. ondt och försträckt Samwet/ som förseer sigh altidh thet wärsta/ så
 25. at ett rustande löff kan them försträcka/ och jaga them efter Gudz Ho-
 1. Joh. 3. v. 8. telse. Men efter thet så är/ hwadh skal man så göra? skal man twi-
 Sap. 19. v. 11. sla på Gudz Försyn/ sampt stoorä Macht och Nåd? Ach nej/ bore
 Lev. 26. v. thet/ vthan aldraförst åtalla och innerligen bidia Gudh/ ty säger Gudh:
 36. åtalla mig i Nödenne/ så wil iagh hielpa tigh. Beder/
 Ps. 50. v. 15. säger Christus/ och idor skal warda gifwit ic. Huru skole the
 Matt. 7. v. bidia? Såsom Christus lärde hafwer: Fadher wär ic. sampt andre
 fortare Böner. En hatat och förföldet bidie så: HERRre gör ett
 Ps. 86. v. 17. Tekn medh mig/ at mig wäl går/ at the måge see thet/
 som mig hata/ och skämmia sigh/ at tu HERRre står medh
 Ps. 13. v. 3-4. mig och tröster mig. Item: Huru länge skal min Ö-
 wän förhäfwa sigh öfwer mig? Skoda doch och hör mig
 Luc. 18. v. HERRre min Gudh! En siut bidie: JESU Davidz Son
 38. warfunna tig öfwer mig! En Fattigh: Tw ting beder iagh
 Prou. 30. v. aff tigh/ at tu doch icke wille neka mig them för: än iagh
 7. 8. 9. döör: Affguderij och Lögn lät wara långt ifrån mig: Fatt-
 tigdöm och Rikedom giff mig icke/ men lät mig min
 affstil-

affskilda Deel aff Spijs fåå. Jagh måtte elliest (om iagh alt förmått worde) neka och säja: Hoo är HERren? eller om iagh alt för fattigh worde/ måtte stiala och för- taga migh på mins Gudz Namn. En ensam och Elende så: *Pf. 25. v. 16.* Wändt tigh til migh/ och war migh nådeligh/ ty iagh är ensam och elende. En wilsfarande och försörd: *Wijsa migh Pf. 86. v. 11.* HERre tin Wågh/at iagh må wandra i tine Sanning: Behålt mitt Hierta widh thet ena/ at iagh titt Namn fructar. En ganska bedröswat bidie: *HERre/mins Hier: Pf. 25. v. 17.* tans Angest är stoor/ föör migh vthu min Nödh. Så skal Gudh och Meniskia CHR:stus / bewijsa sigh wara theras Lyff/ at han både kan och gärna wil hielpa them / gifwandes för Sorg / Glädie/ såsom Patriarchen Jacob/ så han sin Son Joseph fann vthi stoor Ähra och Wälde.

Helsa och Rikedom/ såsom Job för 7 Åhr/ 140 för För- föltielse/ Frisheet/ såsom Joseph 30 Åhr emoot 13. Och Israeliterna nä- *AB. 1.* gra hundra. Christi Ärljungar miste Christum 40 Timmar. Men behöllo honom sehn 40 Dugn hoos sigh/ och så han vpsoor til Him- bla/ sände han sine Helige Englar som them lärde/ sampt sedermera bewarade/ ic. Ja/ han sände them ock then H. Anda til en Lärare och Hugswalare/ ic. Men sidst togh them vthu Angest och Nödh/ Mar- terat och Dödh/ til sigh i Himmelen/ så at theras Siölar äro nu vthi *Sap. 3.* Gudz Hand. Konung David siet Koo för K. Saul/ och för sin Son Absolon. Elia för Jeabel ock K. Achab. Kunna altså ännu the ha- rade och försölgde säja medh Konung David: *Pf. 3. v. 3. 5.* Tu HERre är Skölden för migh/ och then migh til Åhro sätter. Jagh ligger och so swer och waknar vp/ ty HERren vppehåller migh/ ic. Men hörer och besinner också thetta: Om Gudh wille låta någon hela Liffstiden lida Fattigdom och Siukdom/ blifwa huuswill och vthskuten/ haatat och förf. 19d/ marterat och dräpin. så- som S. Paulus ic. Propheterna och andre fleere/ eller elliest vthi så- danne och andre plågor döds/ så skal then grant besinna Orsaker/ nemligen ibland andra:

244
24 *causa*
En Christeligh

Pf. 90. v. 8. I. Kände eller okände Synder/ och therefore bidia: **HErre** hos kan merkia huru offta han bruter? förlåt migh mina hemliga Brister. item: läggia aff thet onda och göra thet goda/ som R. David lærer.

Pf. 19. v. 15. II. Pröfwa theras Gudachtigheet/ Troo och Tolamodi/ **Ty**/ lyfta såsom Gullet genom Eld/ altså warda ock the/ som Gudi behaga genom Bedröfwelsens Eld bepröfwade/ säger Syrach: och wil tu vara en Gudz Tienare så redh tig til Frestelse. *v. 1.* alt thet tigh påkommer thet lidh/ och war toligh i all Bedröfwelse/ *v. 4.* Saligh/ säger **S. Jacob**: är then som toleliga lyder Frestelse/ **ty** ta han bepröfwat år/ skal han få Lyffsens Crona/ then Gudh lofwat hafwer them som honom älsta *Confer Prov. 3. v. 11. 12.* Effter tu wast Gudi kär/ så måste thet så wara/ vthan Ansechtning måste tu icke blifwa / på thet tu skulle bepröfwat warda/ sade Engelen Raphael til then gamble Tobiam. Summa: **HERren** bepröfwar then rättfärdiga/ minar R. David / hans Siäl hatar then ogudachtige / och them thet gärna orätte bruta: **ty**/ tu seer thet ju/ förty tu skodar Wederimödo och Jemmer/ thet står i tine Händer: the fattige besalla thet tigh/ tu äst the Faderlösas Hielpare.

Tob. 12. v. 13. III. Gudh will ock thet medh locka och förmehra andra som icke äro vthi Dlycko eller Dödsfabra/ at wäl besinna Psalmistens Ord/ *Pf. 11. v. 6.* när tu ene Mennecko straffar/ så måste man bekenna tigh/ at tu redo äst til at straffa andra flere/ men wilia the ostraffade warda/ så måste the ock låta aff thet onda och göra thet goda/ sökia Freden / och fabra effter honom/ effter *Pf. 10. v. 14.* R. Davids Förmaning/ säjandes medh honom: Gudh tu weest min Galenskap/ och mina Skulder äro tigh intet förskilta. **HERre** lär migh ock/ at thet måste så en Enda medh migh/ och mitt Lyff itt Måål hafwer/ och iagh hädan må.

dan måste. Elieft skal stee omsider/ at hwadh the egudachtige går. *Ps. 112. v. 10.*
 na wilia/ thet blifwer om inter; Men the Gudhfruchtige säje til Gudh/
 Th wil iagh offra Tacksäjelse och predika **HERRANS** *Ps. 116. v. 17.*
 Namn: ty Christus är mitt Luff/ och hafwer gjort of til
 Konungar och Präster för Gudi och sinom Fader/ honom ware Ahra *Apoc. 1. v. 6.*
 och Wälde ifrån Ewigheet til Ewigheet/ Amen.

Th besinner til thet IV. at Gudh i så måtto wil conformera och
 göra them lifte medh Christo både vthi lydande och Herlig:
 heet/ ty säger S. Paulus. thet är ju itt fast Ord: döo wij *2. Tim. 2. v.*
 medh/ så skole wij lefwa medh/ lyde wij/ så skole wij medh *11. 12.*
 regnera/ om wij försake honom/ så försaker han ock of.

V. Ther til medh/ wil Gudh således draga theas Zanckar ifrån
 thetta timmeliga och förgängeliga/ til thet andeliga och ewiga: i be-
 trachtande at thet är som Mästaren säger: Sökiom effter thet *Ebr. 13. v. 14.*
 tilkommande. Ty wårt Umgängelse är i Himmelen/ the-
 dan wij ock wente Frelsaren **HERRAN Jesum Christi** *Phil. 3. v.*
 stum/ hwilken wår ströpliga Lekamen skal förklara / på *20. 21.*
 thet han skal göra honom lif medh sin förklarade Lekam-
 en/ aff then Krafft/ ther medh han förmå sigh all ting
 vnderläggia säger S. Paulus/ therföre/ om the Gudfruchtige än
 måste något lüda/ och ther hoos offra förachtade och förglömde/ såsom
 Joseph i Fångelse/ och ingen bekymbrar sigh om theas Stada/ Hun-
 ger eller Dödt ic. Si heller om theas Dödh och Begräffning Ja/
 om the än warda kastade för Foglarna vnder Himmelen/ eller Wil-
 diuren på Marken/ eller i Elden til at förbrennas/ eller ock i Wanne
 til at fördrenckias. Summa: på hwadh sätt som hälst the här förgäs-
 tigt wäl är Christus theas Luff/ och the aff honom icke förgäs-
 na/ Ja/ theas Hufvudhäär äro all räknade/ säger Chri-
 stus/ och alt förty kan ingen them/ som Christum älska / bedröfwa
 och förtreeta / sampt förderfwa och döda på annat sätt än Gudh wil
 och när han wil/ och om the än dräpa Kroppen/ så kunna the dock lif-
 wäl ingalunda skada och dräpa Siälne/ therföre förmanar Chri-
 stus

- Matth. 10.* sus sina Lärjungar/ och än alla Christne/ säijandes: rådens icke
v. 28. för them som dråpa Kroppen/ och hafwa doch icke Macht
 at dråpa Siälne/ vthan rådens meer honom/ som kan
 förderfwa både Siäl och Kropp i Helwete. Thetta befin-
 nade och S. Paulus/ tå han icke allenast sade/ Christus är mitt
Pf. 116. v. 15. Liff/ vthan ock jämwäl: Döden är min Vinning/ ty säger K.
 David: hans helgons Dödh är dyr hållen för HERRA-
 nom/ hwij så? fört/ hörer och betracter vthi edor Hierta/ på hwadh
 sätt Christus än meer är Mennekiornas Liff/ nembl. I. Ratione
Christus Redem-
tor. Redemptionis, eller för Återlöfningen skul/ ty han är ock theras och
 alles wår öfwersta Präst/ Siälars Biskop och goda Heerde/ ty lika
 såsom öfwerste Prästens Embete/ i gamla Testamentet/ eller för Christi
 mandoms anammelse/ icke allenast war at lära Folcket/ sampt för them
 bidia/ vthan ock jämwäl at offra/ på the sätt som Gudh befalte/ altså
 hafwer ock Christus icke allenast colligerat sig ena Församling/ och
 then samma til Vätrring förmanat/ lärde och hugswalat/ sampt för hen-
Ebr. 5. v. 7. ne bedit/ och ofrat Böön och Åkallan medh starkt Roop och
 LÅRAR ic. vthan ock ofrat sig sielf/ thet är: lärde sig fångas/ begab-
 bas och försmådas/ tinpustas och slagen warda/ törnetrånas och hud-
 slängias/ men sidst/ vthan Saat slagligen/ til at forsfästas för dömd
 warda/ sampt widh Korset så vthstrect/ at man kunde rekna hans
Pf. 22. v. 18. Been och spjikat genom hans Händer och Fötter vthi sam-
 ma Sweda och Wårt/ bleff han ock betagen medh så ganfka stoor
 Förstreckelse/ Bedröfwelse och Linglan/ (så wäl som förr) så at han på
Matth. 27. Korset roopade medh höga Röst: Min Gudh/ min Gudh/
v. 46. hwij hafwer tu öfvergiftwit mig. Hwarföre? Ty Gudh
 kastade på honom sin strånge Wrede och Rättferdigheet/ Laggens För-
 bannelse alla Mennekiors Synder/ alt ifrån Adams och Ewæ tidh
 in til Werldennes Ända. Gaff ock alla Dieflar loff til at fresta och
 försträckia honom. Gaff honom ock smata then timmeliga och ewiga
 Dödens Bitterheet (såsom iagh i förbemelte min Luffpredikan bewi-
 sat hafwer) doch altsammans, så/ at Christus sidst på Korset inett haf-
 wer förtwiflat vthan medh höga Röst roopat: Fader iagh befal-

ler min Anda i tina Händer/ och sedan böjde nedh Hufwudet
 och gaff vp Andan/ och ehuru wäl hans Synda/ effier hans Dödh/
 bleff vpsungen/ och hans Lekamen begrafwen/ luffwäl lät icke Gudh
 hans Siäl i Helwete/ och tilstodde icke at hans helige för- *Ps. 16. v. 10.*
 rotnade/ såsom ock R. David för propheterat hade/ wihan genom
 sina Härligheet vpreckte honom. Lät honom sakra nedh til Helwete/
 bewisandes sigh hafwa Seger för Menniskiorna/ öfwer Helweten/
 sampt öfwer the orene Andar/ och the som på the ras sidda äre/ ock alså
 worden Döden en Förgiffit/ och Helwetit en Plåga/ *Hos. 13. v. 14*
 men på tridie Dagen är han vpsånden ifrån the döda/ bewisandes sigh
 hafwa Macht at låta sitt Luff/ och hafwa Macht at taga *Joh. 10. v. 18*
 thet igen/ såsom han för the Phariseer sage hafwer/ sampt hafwa *Apoc. 1. v. 18.*
 Myklarna til Helwetit och til Döden/ sidst på then fyratiende
 Dagen vpsoor han högst öfwer alla Himblar medh Frögd/ sitti- *Eph. 4. v. 8.*
 andes på Gudh Faders höggra Hand/ thet är/ wih Majestet/
 Thra och Herligheet/ Frögd och Glädie/ men på then yttersta Dagen
 skal han komma i sitt Majestet och alla helige Englar med *Ps. 47. v. 6. 1*
 honom/ så skal han sitta på sin Herligheez Stool/ och för *Matth. 25.*
 honom skola församlas alt Folck at få Lödn effier sina Gär-
 ningar. Är alså **CHRISTUS** Menniskornas Luff/ thet är: *Rom. 2.*
 om igenom ens Menniskios Synd äre många döde/ så *Eccl. 12.*
 är myckit meer Gudz Nåd och Gåfwa mångom ruffeli-
 ga wedersfarē genom **IESUM** Christum/ ty såsom för ens
 Synd skul är Fördömmelsen kommen öfwer alla Men- *Rom. 5. v.*
 niskior/ så kommer igenom ens (Christi) Rättferdigheet *18. 21.*
 Luffzens Rättferdigheet öfwer alla Menniskior/ på thet/
 at såsom Synnden haar wäldigh warit til Döden/ så
 skulle ock Näden wäldigh wara genom Rättferdighete-
 na/ til ett ewinnerligit Luff genom **IESUM** Christum/
 såsom S. Paulus tröfteligen lærer. An wijdare Christus är ock
 aff Gudi giort til Wisdom/ och til Rättferdigheet/ och

En Christeligh

til Helgelse/ och til Förlosning/ säger S. Paulus: och then Christ
 (sus) ther aff ingen Synnd wiste/ honom hafwer Gudh för
 of giort til Synnd/ (til ett Offer för Synnden/) på thet wij skole
 warda Gudz Rättferdigheet genom honö/ säger ock S. Paul.
 Summa: Han är för våra Synnder skul vthgifwin/ och
 för våra Rättferdigheet skul vpweckt. Sedan/hafwer Chri-
 stus förwisat of om Synndernas Förlåtelse/ Luff och Saligheet / som
 bootferdige ärom/ Per Verbum eller genom sitt helga Ord/ hwilket är
 lefwande och krafftigt och skarpare än något tweaggiat Sward/
 och går igenom/ til thes thet ärhskiljer Luff och Anda/ och Merg och
 Been. Ja/ Evangelium / säger S. Paulus/ är Gudz Krafft
 allom them til Saligheet som troo/ ty aff samma Ord/ lärer man
 känna Synnden/ sampt Tröst emoot Synnden / Om tin lagh icke
 hade min Tröst warit/ så wore iagh förgången i mitt E-
 lende. Samma Ord är Luffens Rette/ndre/ sösom R. David be-
 tenner. Titt Ord är mina Fötters Lychta/ och itt Lius på
 minom Wägom. Bodet är en Lychta och Lagen är itt Lius
 säger R. Salomon. En Lychta ratione illuminationis, ty i oan-
 sedede Menniskiorna warda aflade vthi itt mörkt rum/ lijkwäl lysar them
 Gudz Ord i Doper at the kunna see genom Trona thet samma Liuset
 Jesum Christum/ hwilket vplyser alla Menniskior/ som kom-
 ma i Werldena/ säsom then S. Johanni Baptista liuste i Moder-
 luffwet ic. Och om the än södas och leswa blinda/ är lijkwäl Gudz
 Ord theras Lychta och Lius/som theras Troos Igon vplyser /at the finna
 Christum som är then rätta Wägen/ och altså warda salige/ och ewin-
 nerliga see Gudz Hertligheet/ säsom Barchimæus, gamble Tobias ic.
 Gudz Ord är en Lychta för alla bedröswade och bliddige / så at the kun-
 na säja medh R. David. HERren är min Heerde/han we-
 derqwecker mina Siäl/han förer migh på rätta Wägen
 för sitt Namn skul/ om iagh än wandrade vthi enom
 mörkom Daal/ fruchtar iagh intet ondt/ ty tu äst när
 migh/ tin Käpp och Staaff trösta migh. Ja/tins Muns
 Lagh

- 1. Cor. 1 v. 30.
- 2. Cor. 5 v. 21.
- Rom. 4 v. 25.
- Act. 2.
- Ebr. 4 v. 12.
- Rom. 1 v. 16.
- Rom. 3.
- Pf. 119 v. 92.
- Prov. 6 v. 23.
- Joh. 1 v. 9.
- Joh. 14.
- Apoc. 21 v. 23.
- Pf. 23 v. 3-4.

Lagh är migh täckare än mång tusend snycke Gull och Silfwer / salige äro the som höra Gudz Ord och gömma thet / säger Christus. Men låter oss bidia: öpna migh Hgonen at iagh må see Vnder i tin Lagh! item: vplys min Hgon / at iagh icke bortsomnar i dödenom / Thes förvithan är och Christus Menniskiones Uff ratione Regenerationis och i thet heliga Dopsens Sacrament / såsom iagh i Förtalet medh några Ordh bewijst / och Christus säger / then ther troor och blifwer döpt han skal warda saligh : men then ther icke troor / han skal warda fördömd / i ären alle Gudz Barn genom Jesu Christi Troo / ty i så många som döpte ären hafwa eder ifklädt Christum / säger S. Paulus / och warda ther igenom klädde vthi salighetennes Kläder och rättferdighetennes Kior : tel dragen vppå / vthi hv ilka the / för honom kunna les wa såsom en Brudgumme vthi sitt Prääl / såsom en Präst i sin Prydning / och såsom en Brudh hofwerar vthi sin Strudh / såsom Propheten säger : och ewinnerliga stå för Christo / (Lambena) / klädde i hvijt Kläder / och Palmer i theras Händer / til ett Teckn at the hafwa twagit sin Kläder och giort them hvijt i Lambsens Blodh / såsom Engelen Johanni sade / til Teckn at the genom Troona hafwa ifklädd sig Jesum Christum. II. At the genom Doper äro reenade aff Affsynden / sampt then the sielswa giort hafwa / så at the them til Fördömmelsen icke räknade äro. III. At the genom dageligh Wättring / hafwa twagit sig och giort sig reena / så at theras blodröda Synder äro wordne Sniöhwjita effter GUDZ Löffte. IV. At the så hafwa drucket HERrans Kalck / och medh hans Doop döpte / thet är: så genom mycken Bedröfwelse ingåt vthi Gudz rikke / at the hafwa Bröllopskläderna / thet är en lefwande Troo / the hafwa Palmer i sine händer / til ett Teckn at ingen ting hafwer kunnat stillia them ifrån Gudz

Luc. 11. v. 28.
Ps. 119. v. 18.
Ps. 13. v. 4.
Marc. 16. v. 16.
Gal. 3. v. 26.
Esa. 61. v. 10.
Apoc. 7. v. 9.
Esa. 1. v. 16.
Matth. 20. v. 22.
Act. 14.
Rom. 8. v. 38.

En Christeligh

350 3022
 Kärleek som är i Christo Jesu wårömt HERRA: sampt genom Christum/ fått Seger öfwer Synden och Sagsens Förbannelse/ Diefwulen och Helwetitt/ ja/ öfwer Gud; Breede; ty endock the aff Naturen wore Wredzens Barn / äro the luffwål blesne Gudz Barn sampt Arfwingar och Christi Medharfwingar/ såsom S. Paulus lärde hafwer.

Ytterligare/ på thet hwar och en thes bättre må kunna betänckia och weta Christum vara Wenniskiones Luff / som them skapat och återlöst hafwer/ them lærer ock genom dopet i sigh sielff inympat/ förmedelst siet Ord och then Helga Anda / så hafwer han ock thes förvthan deels sigh til Aminnelse; deels Wenniskionerna til större Försäkring om Syndernas Förlåtelse och Gudz Faders Wenckap / Fadertliga Affection och Behagh; sampt och thens Helige Andes trogne Underwijnning til at göra hwadh nyttigt är/ sampt i Bedröfwelse och Wäldigheet trösta och yppehålla / at the sidst måge få och behålla Luffzens Crona / ock så thet heliga Altarens Sacrament (HERrans Rättward och Gudz Word gemenliga kallat) insatt och gifwit / vthi hwilket alle the / som hungra och törsta effter hans Rättferdigheet / sampt offra Rättferdigheet / och trösta yppå honom / så warde the thet igenom medh honom incorporerade och förenade / at the blifwa ett med honom och han ett medh them / såsom han sielff säger: Tager och åter thetta är min Lekamen / tager och dricker thetta är min Blodh / och S. Paulus som säger / Wälsignelsens Kalck then wij wälsigne är icke han Christi Blodz Deelachtigheet? thet Brödet som wij brnte / är icke thet Christi Lekamens Deelachtigheet? och thesöre warde the aff alla sina synder / hemlige och yppenbara / kende och okände / så renade at

Esā. 44. v. 21, 22. Gudh aldrigh meera wil tänckia på them; vthan såsom ett Moln theras Misgärningar och Drättferdigheet / Synder och Brister såsom en Dumba vthstrnka / lumma, han kastar alla theras Synder vthi Haffsens Diup / chem til Tröst och Lårdom / at the ock them en heller meer ihughtomma skola; men om så hända kan / at the än iå medh R. David klaga måste: min Synd är

alle

Rom. 8. v.

Apoc. 2.

Matth. 5.

Ps. 4.

Matth. 26.

v. 26. 28.

1. Cor. 10. v.

16.

Esā. 43. v. 15

Ebr. 10. v. 17.

Esā. 44. v.

21, 22.

Mich. 7. v.

19.

Ps. 51. v. 5.

allestädes för migh? så skola the thes mehr betrakta at Gudz
Barmhertigheet är hwar Morgon ny och hans Troo-^{Syr. 2. v. 21.}
heet är stor/ huru stor? så stor som han sielfver är/ thet
är; oändeligh/ omäteligh och obegripeligh. Summa: hans Nåd^{Pf. 103. v. 17.}
warar ifrån ewigheet til ewigheet/ öfver them som ho-^{Pf. 117.}
nom fruchta/ säger R. David/ hurudan? wälligh säger R. David.
Läthe sigh förtheskull / nöja medh hans Nåd / ty hans Krafft
är mächtig / the stunga och seija medh Konung David/^{2. Cor. 12. v.}
iagh tröster ther vppå/ at tu så nådigh åst/mitt Hierta
glädier sigh at tu så gärna hielper. Så kommer then H. Anda/^{2. Tim. 3. v.}
som först lærer them at alla the som Gudeliga willia lefwa i
Christo Jesu / the måste lida Förfölielse / såsom för enfal-
leliga sagt är / men han tröster them ther medh / at Christus är
theras Luff/ och at Gudh är troofast/ som icke låter them
frestas öfver theas Förmågo/ vthan gör medh frestel-
sen en Vthgång så at the kunna dragat. och vthi Förfölielsen
kunna säja: ingen aff oss lefwer sigh sielfwom / och ingen
död wj/ så död wj HERRanom/^{1. Cor. 10. v.}
död wj/ så död wj HERRanom/ ehwadh wj lefwe eller
dös/ så höre wj HERRanom til; sampt medh Psalmisten
När iagh hafwer tigh (HERR) så frågar iagh effter
Himmel och Jord inter/ om migh än Kropp och Siäl
försmechtade / så åstu doch Gudh altjydh mins Hiertans
Tröst och Deel/ Ja/ hwar och en kan säja. HERRen är mitt
Lius/ och min Halsa/ för hwem skal iagh fruchta migh /
HERRen är min Luffzkrafft/ för hwem skulle iagh gruf-
wa migh. Summa, Om HERRen wille/ vthi sådan För-
fölielse/ sampt Fattigdom och Elende döda migh/ så skal
iagh luffwål hoppas på honom/ ty Christus är Wennistiornas
Luff. Och thesöre på hwadh sätt eller när han mitt Luff eller Siäl
ifrån

ifrån Kroppen taga wil/ så finnes hon doch igen vthi Gudz Hand/
ther intet Dödzqwaal nalkas / ic. Och på then yttersta

Dagen så warder han fogande Kropp och Siäl tillsammans / icke
meera vthi bedröfwelse och Blödigheet / icke vthi Föröförligheet och Sah-
ra/ Dödzsens Angest och Swagheet / Fattigdom och Elende/ Siu-
dom och Ströpligheet / vthan vthi en öfvermåttan Frögd och Fri-
modigheet / Säkerheet och godt Modh/ Krafft och Härligheet/ såsom
S. Paulus widlöftrige bewiszar. Za alle the som Christum älska/gla-
deliga skole förnimma sant wara som S. Paulus lärde hafwer nembl. at

1. Cor. 15.

Rom. 8. v.

18.

Cap. 14. v.

17.

Esa. 54. v. 4.

2. Cor. 13. v.

12.

thenna tidszsens Wedermödo är icke lifka emoot then Her-
ligheet/ som på oss vppenbaras skal/ item, At Gudz Rät-
te icke är Maat eller Druct / vthan Rättferdigheet och
Frödh / och Frögd i then Helge Anda. Huru stor Frögd?

sa stor/ som aff Werldennes Begynnelse icke hörd är/ och intet D-
ga seed hafwer säger Propheten. Huru länge? Ewinnerliga/
säger Konung David/ ther så the skoda Gudh Ansichte moot Ansichte/
ther finna Föräldrarna sine R. Wärd igen och kunna säja/ non ami-
simus, sed præmimus. HÆren gaff och HÆren togh/
item, Wärdnen/ Föräldrar: hwar wedh thenne Sal. Herz Pro-
fessoris R. Föräldrar/ Synkon och Slecht och sigh trösa kun-

Matth. 17.

v. 3.

nel/ ja/ ther finnes alle Gudz Wärd/ ther känna the them the aldrigh
tilförenne seedt hafwa/ såsom Christi Apostlar på Zabors Berg/ them
the aldrigh för sedt hade. Ther förachtar icke then ena then andra/ så-

1. Cor. 13. v.

4.

Ebr. 1. v. 14.

som här offta skeer/ ty Rärleken vpläses icke / och täncker
intet argt/ ther så the ewinnerliga blifwa tillsammans / men här
måste offta the bästa Wänner skiljas äch. Ja/ Kropp och Siäl/ men
ther aldrigh/ther så the see the H. Englar/ som them här til Saligheten

Matth. 22.

v. 30.

tient och förde hafwa. Summa, ther blifwa the lifka som
Gudz Englar / säger Christus / nemliga: heliga och rättfer-
diga/ snare och snelle/ wise och mechtige ic. Ther lofwa och prisa the

Apo. 7.

v. 12.

Gudh/ sättandes; Loff och Åhra/ och Prüs och Krafft ware
wärdom Gudh ifrån Ewigheet til Ewigheet / så kan hwar
och en

och du sunga/ i thet är iagh så hiertans gladh / at min
 Skatt är nu O och A Begynnelsen och Andan / at
 Gudh migh sigh til Loff och Pröjs/ hafwer infördt i Pa-
 radys/ ty klappar iagh medh Händer/ svinger / springer/
 jubilerer/ triumpherer/ honom pröjser/ som migh så godt
 bewißer. Besinner nu estelige Åhörare / om Christus icke rätt-
 ligen kallas Menniskjornas Liff/ och Döden thetas Wining / wil.
 som wij alt thetta til of applicera, sampt sådant i sinom Tjdh niuta/
 så måstom wij här:

I. Lofwa och pröjfa Gudh säjandes: Jagh tackar tigh thet
 före/ at iagh så vnderliga giort är. item: Lofwa HERR
 ren min Siäl / och alt thet vthi migh är hans heliga
 Namn / lofwa HERRen min Siäl / och förgiät icke
 hwadh godt han tigh giort hafwer / then tigh alla tina
 Synnder förläter/ och heelar alla tina Brister/ then titt
 Liff förlöser ifrån Förderriff/ och kröner tigh medh Nåd
 och Barmhertigheet. Gudi wari Tack som of Segren
 gifwit hafwer genom wår HERRE Jesum Christum/
 of wår säja Wälsignat wari Gudh/ och wår HERRES JE-
 su Christi Fader / then of wälsignat hafwer medh all-
 deligh Wälsignelse/ i the Himmelska ting genom Christu.

II. Ther näst ästa Christum/ säjandes: Hierteliga får haf-
 wer iagh tigh HERRE min Starkheet/ HERRe min
 Klippa / min Borg/ min Förlofare/ min Gudh/ min
 Tröst/ then iagh mig widhåller: sampt honom wälsigna: Wäl-
 signat wari Jesu Namn/ och pröjsat vthan Andan / icke
 ty i Jesu Namn kan oet Menniskian saligh warda/ när inga andra
 Saligheet Medel til handz äro/ ja/ och igenom Troona allenast blif-
 wa förenat/ ty säger Christus: Hwilken som äter mitt Rött/ och
 dricker min Blodh/han blifwer i migh/ och iagh i honom/
 allenast at ingen moorwilligen hans helga Död och Sacrament före-
 achtar

yr. 14. v. 18 achtar och försummar: Sedan effter thet är thet gamla Förbundet
 at Menniskan måste dö: men när/ och hwarest eller på hwadh sätt
 cclef. 9. v. weet ingen/ ty böde hwar och en befalla sin Siäl i hans Händer säjandes:
 12. vthi tina Händer befaller iagh min Anda/ tu hafwer
 of. 31. v. 6. migh förlöst/ HERRRE tu trofaste Gudh/ effter thet/ at ingen
 Cor. 12. v. kan falla Jesum en Herza/ vthan genom then H. Anda/
 3. nembl. Gudi til Ahra/ och sijn til Saligheet/ så bör man bidia och säja:
 Skapa i migh Gudh ett reent Hierta/ och giff migh en
 of. 51. v. 12. ny wiß Anda. Förkasta migh icke ifrån ditt Ansichte/ och
 13. 14. tagh icke tin Helige Ande ifrån migh/ trösta migh igen
 medh tine Hielp/ och then frjmodige Anden vppehålle
 migh. Item: sjunga: Kom Helige Ande HERRRE godh/ be-
 söf vår Hierta och giff of Modh/ ic. sampt bidia: at tu alla
 bedröfwade och blödiga werdigas trösta och hielpa.

III. Ther til medh låtom of merckia och minnas/ at alla the/
 som förachta Gudh/ fresta Christum/ hans helga Ord och Sacrament
 wanwürda och försumma och then H. Ande bedröfwa och emoorstå the
 of. 49. v. 21. dö dö wäl såsom Gåa/ men thetas Siälar äro of odödelige/ thetas Kropp-
 ar skola of på yttersta Dagen vpså/ och sedan ewinnerliga bliwa vthi
 H. 66. Helwete/ ther thetas Mart skal icke dö/ och thetas Eld icke vthslotna/
 v. 24. och ther ifrån tunna hwarken the sijn sielfwa eller andre them förlofa.
 of. 49. v. 9. För alla Synder/ och för then ewiga Döden/ Bewara of
 milde HERRRE Gudh.

2r alltså Christus vårt Liff / *Joseph Gallio* I. CREATIONE,
 Gen. 1. v. 3. för Skapelsen skul/ ty han hafwer varit effter Guddomen tilstådes i
 of. 33. v. 6. Skapelsen. II. REDEMPTIONE, för Återlöfningen skul/ ty han
 Pet. 1. v. 19 hafwer dyrt köpt of/ och genom hans Sår ärom wij helbregda wordne.
 r. 2. v. 24. III. REGENERATIONE, för Döpfelsen skul/ ty ta wij döde worom v-
 Eph. 2. v. 5. thi Synderna/ hafwer han of med sig lefwande gjordt/ IV. ILLUMINA-
 TIONE, per verbum vocale, för Vplysningen skul genom Ordet/ ty/
 Job. 1. v. 4. i ty war Ljfwet/ och Ljfwet war Menniskior nas Ljfwet/ V. RESUSCI-
 TATIONE, eller i Vpsändelsen/ ty then tidh skal komma/ och är nu all-
 Job. 5. v. 25. redo/ at the Döde skola höra Guds Sons Röst/ och the henne höra/ the
 skola lefwa ic.

Thet An-

Thet Andra Stycket

Medh några få Ord.

Döden är wår Winning/ således:

I. Per mortem lucratur dimissionem pro carcere, thet är/ wå bäre på then lekamliga Döden/ och winne thet igenom Frjheeth i staden för Fængelse/ ty Creaturen skola ock warda frjy aff förgängelighetenes Trældom/ til Gudz Barnas herliga Frjheeth/ såsom then H. Paulus talar. Rom. 8. 21.

II. Pro Peccato Justitiam, genom Döden winne wå rättferdigheeth och wälstånd / i staden för Synd och Elendigheeth / ty then som döder är/ han är rättferdigat ifrå Syndene/ ic groma Menniskia / hoo skal lösa migh ifrå thenna Dödsens Kropp? säger ock then H. Apostelen. Rom. 6. v. 7
Cap. 7. v.

III. Pro domo terrenā Coelestem, genom Döden winne wå Himmelska / ewighwarande / fridliga Boningar / i staden för Jordeste/ förgängelige och orolige små Hyddor/ ty wå wete / at om thenna Hyddones / wårt Jordesta Huus nederlagit warder: så hafwe wå ena Bygning aff Gudi bygd/ itt Huus/ icke medh Händer giort/ thet ewigt är i Himmelen/ ja/ säger Christus ock: i mins Faders Huus äro många Boningar. 24.
2. Cor. 5. v. 1
Job. 14. v. 2

IV. Pro labore requiem, genom then lekamliga Döden winne wå Kooligheeth i staden för Arbeta och Wöda/ såsom wår Herre Christus säger: Kommer til migh jalle ic. Och Apostolen: Thet är rättwist för Gudi/ gifwa then Bedröfwelse igen/ som eder bedröfwa/ men eder som bedröfwens/ Kooligheeth medh of. Matth. 11.
v. 28. 29. 30
2. Theff. 1. v
6. 7.

V. Pro militia pacem, Frjdh i staden för Kriigh och Örligh/ ty måste icke Menniskian altjdh wara i Strjdh på Jorden. Job. 7. v. 1

356
 Sap. 3. v. 3.

denne/ och hennes dagar äro såsom en Dagafarls? effter then H. Jobs Ord/ Men the i HERNANOM affsomnade äro i Frjdh.

Luc. 16. v. 25.

VI. Pro fletu solatium, genom then tinneliga Döden winne wi Hugnad och Gladie/ i staden för Gråat och Klagan/ ty Abraham säger til rijke Mannen om Lazaro sålunda: Länck vppå / at tu hade gott medan tu leffde/ och Lazarus hade thet emoot ondt: Nu hafwer han hugnat/ och tu pynas.

1. Cor. 15. v. 42. 43. 44.

VII. Pro Corpore corruptibili, mortali & ignominioso, incorruptibile, immortale & glorificatum, en oförgängeligh/ oddeligh och förklarad andeligh Lekamen/ i staden för en förgängeligh/ ddeligh/ swagh och skröpeligh Lekamen/ ty/ thet warder sådt förgängeligit/ och skal vpstå oförgängeligit: thet warder sådt i snöpligheet/ och skal vpstå i Herligheet: thet warder sådt i skröpligheet/ och skal vpstå vthi Krafft: thet warder sådt ett naturligit Lekamen/ och skal vpstå itt andeligit Lekamen.

Apo. 14. v. 13.

VIII. Pro miseria felicitatem, Saligheet i staden för Jämmer och Bedröfwelse / ty Salige äro the döde/ som i Herianom dödd ic. Såsom wi och siunge i döde psalmen: Hans Gemmer/ Sorg och Elende/ är nu kommen til en Ande/ han hafwer dragit EHristi Dot / är blifwinn dödh/ och lefwer doch. Item: I stoor Sorg är han här fallen/ men nu är han wäl behållen / hafwer Frögd och ingen Pyna / skal som klara Solen skjina.

Joh. 5. v. 24

IX. Pro morte uitam, thet är/ Liffwet i staden för Döden / ty Christus säger: Hwilken som hörer mitt Taal/ och troor honom som migh såndt hafwer / han hafwer ewinnerligt Lyff/ och kom ner icke i Domen/ vthan går ifrå Döden til Liffwet.

X. Pro gaudio temporali gaudium æternum, thet är/ för then lilla

hålla timmeliga Lusten/ en ewigh Glädie och Herligheten/ ty Petrus *Matth. 17.*
 säger: **H**ERRE här är oss gott wara/ och Christus/ ingen skal *v. 34.*
 taga eder Glädie ifrån eder. Huru lyckfärlige äro wij som thet *Job. 16. v.*
 sa were: **A**t Christus är således wårt Liff/ och Döden wår *22.*
Winning/ **O** lyckfärlige/ om wij i all Nödh oss här medh tröste!

SOLI DEO GLORIA. *Vändi ullman Warrum*

ELOGIUM EXEQUIALE:

Wad h thenne hoos **G**udh **S**al.
 Mag. **C**ONRADI **D**ESJUNG/ för thetta/
 Wälsförordnade Medicinæ, Anatomia och
 Physicæ Professoris widh den Kongl. Acade-
 mien som nu inrättas i **P**ERNU Christelige Födelse/
 Gudelige Lefwerne och Sal. Hadansfärd widkommer / är
 derom thenne höga och förnehme Församlingen följande
 de korteligen at berätta:

Anbelangande den Sal. Her Professoris första Här-
 komst til Werlden/ är han född vthi Örebro Stadh i Närke/
 aff hederlige och förnehme Föräldrar; Åhr 1637 den
 2 Januarii, och är Fadren Ehrebohren och Wälachtade
GERD **D**ESJUNG/ Borgare och Handelsman
 der sammastädes/ och hans Moder war Ehreborne/ Gud-
 fruchtige och Dngderrike Matrona, Hustru **C**HARIN
DRES Dotter; Hwilke effter then Naturlige Fö-
 delsen hafwa låtit honom igenom thet heliga Döpselsens
 Sacrament födas vppå nytt/ inympas i then Christeliga

E 3

Åhr:

Ryrckian och itlåda sigh Jesum Christum. Sedan är han förmedelst sine f. Föräldrars trogne Försorg och Uthoga / hållin til allehanda Gudachtigheez och Boofelige Konsterns öppningar / ther vthinnan sigh merkeligen förkårat / dehls i sine f. Föräldrars Huus ; Dels i Örebro Schola / och sedan widh thet Kongl. Gymnasium i Stregnäs / och thet til sitt Ålders 14. Åhr. Anno 1651. är han til sine Studiers bättre förmehrande / jempte thet Tyfke Språketz bemächtigande / sticket vthom Landz / då han sigh någon tjdh vppehållit hafver / hoos sine Förwanter i Stade. Der effter begiffwit sigh på thet widt berömda Helmstädtste Univerfiteret ; ther medh högsta Fljtt continuerat sine studier i 7. Åhr. Och thet inret vthan sine Præceptorum högsta Nöjfe / jempte sitt egit berömmelige Framsteegh. Ther effter är han fordrat aff sine käre Föräldrar heem vthi Fädernes Landet / hwilket han hörfambiligen Åhr 1658 effterkom / doch icke länge vppehållit sigh vthi sine Föräldrars Huus / vthan strax reest på den Kongl. Academien i Upsala / ther han lifta som abfolverade och fulkomnade sina studier, serdeles hwadh Physicam, Anatomiam, Chymiam och hwadh Mathesin betråffar ; Och som the Tyfke Orterne för theras höga Beröm skul i studier, låge honom mycket på Sinnet / reeste han Åhr 1663 til Gröppwaldz Univerfiteret, ther han Gradum Magisterii emottager / meer sine R. Föräldrars Begäran ther igenom effterkommandes / än sin höga Lärdom något Beröm at förskaffa / hwilken han så wäl tilförende / som sedan vthi Råstoc genom en herömligh Disputation och Præsidium nogfsampt hafver bekant giort / vppehölt si:ah sedan någon tjdh i Hamburg / til thes hans käre Fader genom Bress låter honom förnimina / som önskede han hålft / för

the många använde omkostnader/ hafwa honom hemma i Fäderneslandet/ ther at låta sig bruka/ ther som Gudh och hans Förman honom förestälte/ så ehuruwäl han aff sine wälbewägne Patroner och Befordrare i Hamburg bleff innerädd at sättia sig der neder/ medh Försäkring om all respect, Uhra och gode Underhåld: tager han doch sin käre Föräldrars Begäran i större consideration och then fulföljer / då han strax bleff aff sine fordom Præceptoribus föredragen och berömd hoos Majestetens för then Man / som en Profession wäl capabel och meriterat wore at förestå/ hwar vppå Hans Kongl. Maj:ts allernädigst resolverade, förordna honom til en Professore[m] Physices, Botanices, Anatomix och Medicinæ vthi den nu inrättande Kongl. Vernousche Academien/ som och stedde medh Hans Kongl. Maj:ts wärkelige confirmations Breff Anno 1668 in Novembri.

Såsom nu medh bemelte Academia Fulbordan något drögdas blifwer han aff Hans Kongl. Maj:ts Högtbetrodde Man/ Rådsrådet och Gouverneuren, Hans Excell:ts Herr BENGT HORN/ som tillika vppå hans gode Namn och ostraffeliga Leffwerne en Nädigh reflexion drogh/ kallat i sitt Hoff i medler tidh at informera Hans Excell:ts högråstelige Söner och Herrar/ hwilken Kallelse/ såsom han nu wäl kunde merkia at lända sig til Fortgång och Fortun, i thet han der igenom hoos en så högh Patron kunde sig insinuera, hafwer han sig vthi Ödmuikheet til Höghbemelte Hans Excell:ts Tienst straxt infunnit och sin ombetrodde function medh största flit förättat/ gåendes the unge Herrar som vnder hans direction wore/ medh sådane Gudhfruchtigheets Exempel före/ som til the-
ras höghadelige Leffwerne märkelige Opbygning tienlige

wore/

woro / så at höghbete Hans Excellens til samma hans trogne / flitige och oförtrutne Tienst hafwer fattat ett godt Behagh och Nöije / hwarföre och Hans Excellens vthi hans Siukdom / om hans skökel hafwer sigh så mycket wårda låtit / och nu effter hans Sal. Affsteedh medh större Heder hans döda Lekamen at försordras til sitt Lägerställe och Hwylorum / som han vthi Liffztijden / förmedelst sin Troo och Flitigheet / war aff Hans Excellens mehra älskadt och affhållin.

Hwadh eliest hans Lesiverne widkommer / hafwer han effter alles / som honom kände / sanferdelige betygande älskat Gudh och hans heliga Ord / hördt och betrachtat thet gärna / brukat flitligen the Medel / som honom kunde lända til timmeligh Wälferd och ewigh Saligheet. Emoot alla Menniskior warit wänligh / råttredigh / vprichtig och skrymptelöds. Emoot them som aff honom begärade vnderwissas / oförtruten och tienstachtigh / emoot the nödstälte wissat sin Christeliga Kärleek / medhljdande och Hielp / hwarföre han nu aff så mycket flere saknas / som han vthi sin Liffztijdh mången til Nyta och Gagn warit hafwer.

Hans Sal. Affsteedh ifrån thenna Werlden anbelangande / hafwer han nu vthi Februarii Månadt / först kändt sigh någon opasligheet påkomma / men förmodandes den samma åter öfwerwinna / in til des samma Kranckheet den 14 Februarii mehr och mehr hafwer tiltagit och honom aldeles til Sängen lagdt / då then änteligen haar slagit sigh vthi en starck Brennesuka. Nu effter den Sal. Herz Professoren sågh Siukdomen blifwa swårare / hafwer han den 18. til sigh kallat Hans Excellens Herz Gouverneurens Häff-Predikant / Wärdige och Wallårde Herz N J S Kiel.

Kielman/förhonom gjort sin Bekennelse/ och begåt medh
högsta devotion HERRANS Jesu Christi högwardiga Natt-
ward/ sigh altså beredandes medh största försäkring och
Wisheet til thet ewiga Lifwet/ther Gudh behagade honom
genom thenne Siukdom hadankalla. Eliest hafwer han
vthi sin Siukdom tröstat sigh medh äthskilliga och härliga
Skriftennes Språat/ibland andra låtit sigh föreläsa thet
som ståår vthi S.Pauli Epistel til the Philipper. och första Cap.

CHRISTUS är mitt Liff / och Döden är
min Vinning. Lämpandes the föllliande Apostolens
Ord til sigh/ blifwa i Rötet tienar meera at göra Frucht/
så weet iagh icke hwilket iagh vthwälia skal/ ty både de-
larna liggia migh hårdt på Hiertat / ty sade han: för
Bröderna/ thet är/ then studerande Ungdomen skul/skul-
le iagh wäl wara tilfredz/ ther Gudh så behagade/ än en
tjdh migh låta lefwa och min ombetrodde Embetes Plicht
förätta; men iagh håller doch före at wara bättre skil-
jas hadan och wara medh Christo; hafwer så medh Siuk-
domen / hwilken alt hårdare ansatte / kämpat / och ther
han något efftergaff/ låtit för sigh läsa äthskillige Språk
aff then helga Bibel/ såsom ock Böner om en saligh En-
dalycht/ men enteligen emellan then 23 och 24. Februarii
om Natten Klockan 2. i HERRANOM tagit itt stilla och
saligt Affskedd ifrån thenne vñle Werlden / sedan han
Christeligen / åhrligen och hederligen lefwat hafwer 34
Åhr. 7 Wefor och 3. Dagar. Gudh Allmechtrigh för-
låne of allom / tillijta medh honom / vppå Christi Til-
kommelse Dag. en frögdefull Vpståndelse.

Litter Hanz Kongl. Maj:s och Sveriges Råtes höghettrödde
 Man/ Rådch och Gouverneurer vthi Götland/ och General Ståthållare
 vppå Nertva/ den Höghwälb. Herze/ Herr **W E N**
 HORN/ Friherze til Aminne/ Herze til Ekebyholm/ Mustilla/ Edshammar
 och Diursöö/ respectiue Tienst-och wänligen betacka thenne hederwårde
 och förnåhme Gudz försambling/ i thet the hafwa behagat obeswärat be-
 wänsa then Sal. Herr Professoris döda Lesamen then sifte Abtietienst/ och
 beledsaga honom til sitt Hwälorum/ Hans Excellenz vthlofwar sigh wilia
 hoos hwariem och enom/ effter stånd och wårde/ i lika och/andra fall/ så-
 dan Ah-ra och Wenågenheet giärna ihogtomma och förskylla!

Precibus finitis subjunctum est tale Votum.

Wårs H E. Kres Jesu Christi Nådch och Gudz Kärleek
 och then Helge Andes Deelachtigheet wari medh
 ider allom/ **A M E N.**

Viro Reverendo atq; Doctissimo,

DN. JACOBO FORLADIO, Eccl. Cathed. quæ Revaliæ est, Pa-
 stori Svecico, Regiique ibidem Consistorii Adessori ordinario,
 Concionem Exequialem evulganti:

Ita mihi CHRISTUS, spes indubitata salutis,
 Et grande est *Lucrum* hinc *occubuisse* pie:
 Inquit Tharsaico Vates de sanguine natus,
 Assiduâ volvens scripra subinde manu.

Scilicet est CHRISTUS destructor mortis & Orci,
 Omnis ab æterno Fons & Origo Boni.
 Unicus humani Generis fidusq; Redemptor,
 Vita animæ, Requies, Spes, Medicina, Salus.
 Contritor stygij colubri, dum sanguine fuso
 Leniit iratum victima grata DEUM.
 Antiquam generis labem mortalibus ægris
 Abluit, & clausam pandit ad astra viam.
 Huic quisquis fidit, verè nunquam morietur,
 Ast vivet Cœli gaudia vera videns.

Corpore dum sese exolvit, vitamq; relinquit,
 Spiritus æthereas ritè lucratur opes.
 Hæc Tu, *FORLADI*, Nobis, *Reverende*, recenses;
 Hæc tua peipulcrè concio sacra docet.
 Laudibus ergò vehendus eris: *CHRISTUS*q; Redemptor
 FLAMINE Te SANCTO roboret atq; beet,
 Quo valeas ardens semper servire *JEHOVÆ*,
 Ac prodesse simul sic Patriæ atq; tuis.
 Inq; *DEI* laudem studiorum dirigere omnem
 Cursum, monstrando Dogmata sacra *DEI*.
 Pergito sic celebrare *DEUM*: permulta dabuntur
 In terris Tibi, sed præmia plura polo.

ψήφῳ λευκῆς ἐν. apposuit
 JOHANNES GEZELIUS D.

E St pietas contenta Deo: cui contigit illa,
 Possidet in parvâ maxima regna casa.
 Ut vivas dives, vitam hanc sapienter adorna:
 Velle tuum aternùm vivere, velle mori est.
 Dum licet & locus est, vitam emendare memento:
 Sit tibi Vita, Salus, Christus amore suo!
 Sit tibi morsq; lucrum, tu fac meditabere semper,
 Ut vivas prudens, ut moriare benè.
 Mortem hanc cur metuas? peccati terminus hæc est,
 Per viamq; ad vitam janua perpetuam.

L. M. G.
 ENEVALD. SVEN. Q. G. AL.
 SS. Th. D, Pro & Past. Ab.

H τῶν ἀγίων πσιῶν, τῷ καὶ Θεῷ ἀραπηλῶν, ἀτυχίας ἀδιαφόρους
 καὶ ἐνθυχίας μεγαλοφρόνως ἀνεχούσων, πεπότησις καὶ κάυχημα
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἄρα ἀπέσσευσεν. Ἐν ταύτῃ τῆς παιδιπωρίας Φάραγγι
 πῖς τῷ πεσδρόμῳ Χριστῷ ἀναρθηθεῖσι, θλίψεις, πεσδοκίαι καὶ
 παθήματα ποικίλα πεσσκεῖ, τῶ ἐαυτοῖς, ἧς ἐνδεῖς, βοήθησαν κόσμῳ
 ἀπαρνευμένοι, ἀσφαλῆ ἰε καὶ βεβαῖαν τῆς ψυχῆς ἄγκυραν, ἧ ὄσι
 ὁ σωτηρ

383

ὁ σωτὴρ ἡμῶν, τὸ τῆς ἀληθείας θεμέλιον, μετληθῶσι. Σώματι γὰρ
 σύμφυτοι, συμβόλω τῷ Παύλῳ χρωῖσθα χαίροντες· εἴτε ζῶμεν, εἴτε
 ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἔσομεν, ἐπὶ φύσεως ζωῆν, τῇ νύμφῃ, αἵματι
 τῷ νυμφίῳ κεκαθαρσμένων, πνευματικὴν προσδέμεθα. Ἦτις ἐκ τῶν
 τῷ Ἰσραὴλ ἀγγαλίῳν πηγῶν ἀνιληθεῖσαι, ἀδιαφθόριαν ἰπικητεῖσαι, τῇ
 τῆς ἐλπίδος πληροφροῦν ἀλλήλων, δὴ πᾶσι αἰῶνιον, προσδοκῶσαι, ἢν τῇ
 πίστεως παρήσσια ἀποδέχεσθαι. ἀμφοτέρω δ' ἰκανότητι λυτρωτῶν, ἔ
 ἔνεκεν ἐλέησεν ὁ θεὸς ἀμαρτωλῶν, πεποιθηθεῖσαι. ὁ νῦν ἐν ἀγίοις·
 Κύριε θεὸς καθηγητῆς, θεοδιδάκτος μάλιστα τῶν οὐδὲ, ἀδελφότητι χριστῶν.
 Ἐμοὶ τὸ ζῆν χριστός, τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. ἔ μὴ θάνατος ἡμῶν, ἀλλ'
 αὐτὸ δι' αἵματος ἀρνίου καθαροῦ θέντος νικήσωμεν. Βραβεῖον τῶν αἰῶν.
 τῶν μέλλοντος φέροντος τέττα ἀξιοτολήν, ἔ μόνον ἀνεκλάλητον, μέντοι δὴ
 καὶ ἀντάλλαγμα ἀρρήτων, ὃ ἐκ ἐξὸν ἀνθρώπων λαλήσαι, ἀτενίσωμεν. Ταῦτα
 μᾶλλον πισυότερον, μετ' εὐτεχνίας κήρυξις, ἐν μακαρίᾳ κοιμηθέντος,
 καὶ τῶν πισυόντων εὐδοκία ἐγκατατιθεμένη, αὐτῇ ἢ ἐκλυπῶνθεῖσαι, ἀκραι-
 βῶς ἀποδέκνυσι. Σοὶ, ὁδοὶ πόρε, περὶ σκεμμένως μετὰ τῷ Καμπήρ
 δραμῶν πευδετέον, πρὸς τὸ εἰς ἀχειρηποιήσας σε τυγχάνειν σκηνας.
 ἔρρωσθαι!

Pergis, quo solitus zelo, Pastor Reverende,
 Verba docere Dei: Gratulor uberibus
 Fructibus, ex rivis quos fert Ecclesia vitæ!
 Jubilat in Domino sedulitate tuâ.
 Hoc opus & meditans haurit solamina firma;
 Miratur dotes, corde calente faver.
 Proficis inde piè: captis det prospera fata.
 Cunctis ipse Deus! quò Patriæ atque Gregi,
 Atque tori Sociæ, tu Pignoribusque superstes;
 Sicque hortus Domini germinet & vireat.
 Christus cum veniet tubâ, serve Euge fidelis!
 Angelicâ; Ista tibi gloria s'navis erit.

Τέττοις πῶν εἰλικρινεῖσαι ἐς Ποιῦν ἀγρυπνότατον, ὅν
 ἐυεργέτην τε καὶ συνήγορον ἐμὸν ἐμφανί-
 ζειν ἔβελον ἐν πρὸςβολῇ σὰς τῶ
 ὁδοὶ πορήσασθαι

Abona 22 Julij

ANDR. B. Habelgrieff /
 Sch. Acrop. Rev. C. Rect.

Ank. Hallberg... Anno 1672...

HEIKKI REENPÄÄN
KIRJASTO

Henkilökirjalli-
suus

Ysiö

KANSALLISKIRJASTO

